

URADNI LIST

REPUBLIKE SLOVENIJE

Številka 29

Ljubljana, petek 12. junija 1992

Cena 50 SLT

Leto II

1479.

Na podlagi 4. člena ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o neodvisnosti in samostojnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I) ter 1. točke prvega odstavka 270. člena, 275. člena in 277. člena carinskega zakona (Uradni list SFRJ, št. 10/76, 36/79, 52/79, 12/82, 61/82, 7/84, 25/85, 38/86, 28/88, 40/89, 70/89 in 21/90) izdaja Vlada Republike Slovenije

ODLOK

o zneskih carine in drugih uvoznih davščin ter obresti, ki se ne zaračunavajo z naknadno odločbo in za katere se ne opravi prisilna izterjava

1. člen

Carinarnica ne zaračuna z naknadno odločbo neobračunane oziroma manj obračunane carine, drugih uvoznih davščin in obresti za zneske, ki so manjši od 1.000 SLT.

Carina in druge uvozne davščine in obresti se prisilno ne izterjajo za zneske, ki so manjši od 1.000 SLT.

2. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka se preneha uporabljati odlok o zneskih, ki se ne zaračunavajo z naknadno odločbo in za katere se ne opravi prisilna izterjava (Uradni list SFRJ, št. 41/79, 36/88 in 87/89).

3. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 424-01/92-14/1-8

Ljubljana, dne 4. junija 1992.

Vlada Republike Slovenije

Predsednik
dr. Janez Drnovšek l. r.

1480.

Na podlagi drugega odstavka 21. člena zakona o zdravstveni neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe (Uradni list SFRJ, št. 55/78 in 58/85) v zvezi s 1. in 4. členom ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I) izdaja po poprejšnjem mnenju Gospodarske zbornice Slovenije Vlada Republike Slovenije

ODLOK

o višini pristojbin za kritje stroškov ugotavljanja zdravstvene neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe, ki se uvozijo in o načinu njihovega plačila

I

Za ugotovitev zdravstvene neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe, ki se opravi v postopku zdrav-

stvenega nadzorstva ob njihovem uvozu, plača uvoznik pristojbino, in sicer:

1. pristojbino za kritje stroškov jemanja in pošiljanja vzorcev za laboratorijske preizkuse v znesku 500 SLT za vsako vrsto pošiljke, iz katere so vzeti vzorci za preizkus zdravstvene neoporečnosti pošiljke;

2. pristojbino za kritje stroškov laboratorijskih preizkusov vzorcev, da se ugotovi zdravstvena neoporečnost pošiljke.

II

Če se zdravstveni pregled živil ali predmetov splošne rabe opravi ponoči ali izven rednega delovnega časa republiškega sanitarnega inšpektorja na državni meji pa na dan tedenskega počitka ali državnega praznika, plača uvoznik pristojbino 1.000 SLT za vsako vrsto pošiljke, katere zdravstveni pregled se opravi v omenjenem času.

Z zdravstvenim pregledom ponoči je mišljen pregled, ki ga opravi republiški sanitarni inšpektor na državni meji od 19. do 6. ure v obdobju od 1. aprila do 31. oktobra oziroma od 17. do 7. ure v obdobju od 1. novembra do 31. marca.

III

Če uvoznik, na podlagi vložene prijave o prispetju pošiljke, ne pripravi pravočasno živil ali predmetov splošne rabe za zdravstveni pregled, republiški sanitarni inšpektor na meji pa na poziv pride na mesto pregleda ob določenem času, mora uvoznik za izgubo časa republiškega sanitarnega inšpektorja na meji plačati pristojbino 300 SLT na vsako začeto uro.

IV

Pristojbino iz 2.1. točke tega odloka vplača uvoznik v dobro organizacije, ki je na zahtevo republiškega sanitarnega inšpektorja na meji opravila laboratorijski preizkus vzorcev, da se ugotovi zdravstvena neoporečnost pošiljke, po določenih cenah in računu, ki ga omenjena organizacija izda uvozniku.

Pristojbino iz I.I., II. in III. točke tega odloka vplača uvoznik v dobro proračuna Republike Slovenije.

V

Z dnem, ko začne veljati ta odlok, se preneha uporabljati odlok o višini pristojbine za kritje stroškov z ugotovitvijo zdravstvene neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe, ki se uvozijo, in o načinu njenega plačila (Uradni list SFRJ, št. 79/90).

VI

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 420-13/92-4/1-8

Ljubljana, dne 4. junija 1992.

Vlada Republike Slovenije

Predsednik
dr. Janez Drnovšek l. r.

1481.

Na podlagi 4. člena ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o neodvisnosti in in samostojnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I) in na podlagi 7., 8., 26. in 27. člena zakona o računovodstvu (Uradni list SFRJ, št. 12/89, 35/89, 3/90, 42/90 in 61/90 in Uradni list RS, št. 42/90) izdaja Vlada Republike Slovenije

ODLOK**o prenehanju uporabe nekaterih predpisov s področja računovodstva za sredstva za razvoj splošne ljudske obrambe****1. člen**

Z dnem, ko prične veljati ta odlok, se prenehajo uporabljati:

- uredba o kontnem planu in bilancah za sredstva za razvoj splošne ljudske obrambe (Uradni list SFRJ, št. 29/87 in 33/88);

- pravilnik o vsebini posameznih kontov v kontnem planu za sredstva za razvoj splošne ljudske obrambe (Uradni list SFRJ, št. 42/87);

- pravilnik o vsebini posameznih pozicij v obrazcih periodičnega obračuna in zaključnega računa, o načinu pošiljanja periodičnega obračuna in zaključnega računa ter o podatkih in dokumentaciji, ki se pošilja skupaj s periodičnim obračunom in zaključnim računom za sredstva za razvoj splošne ljudske obrambe (Uradni list SFRJ, št. 44/87).

2. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 401-01/92-7/1-8

Ljubljana, dne 4. junija 1992.

Vlada Republike Slovenije

Predsednik

dr. Janez Drnovšek l. r.

1482.

Na podlagi 79. člena zakona o prometnem davku (Uradni list RS, št. 4/92) izdaja minister za finance

PRAVILNIK**o spremembah in dopolnitvah pravilnika o uporabi zakona o prometnem davku****1. člen**

V 3. členu pravilnika o uporabi zakona o prometnem davku (Uradni list RS, št. 6/92 in 8/92) se doda nov prvi odstavek, ki se glasi:

“Uvoznik tobačnih izdelkov predloži carinarnici izjavo, da je zavezanec za davek od prometa tobačnih izdelkov v skladu z drugim odstavkom 14. člena zakona in da uvaža tobačne izdelke za nadaljnjo prodajo.”

Dosedanji prvi do četrty odstavka postanejo novi drugi do peti odstavki.

2. člen

4. člen se spremeni tako, da se glasi:

“Za uvoz proizvodov, ki so namenjeni za končno potrošnjo se šteje tudi začasen uvoz proizvodov, katerih vrednost se zmanjša zaradi uporabe, rabe ali drugega

razpolaganja, ki uvozniku ali drugim osebam prinese ali bi moglo prinesiti neko korist ter začasni uvoz instrumentov, aparatov, rekvizitov in drugih predmetov, namenjenih za igre na srečo. Davek od prometa proizvodov se plača pri vsakem obračunu in plačilu carine in drugih uvoznih dajatev in sicer od davčne osnove, ki jo sestavljajo carinska osnova, carina in druge uvozne dajatve v skladu s 314. členom carinskega zakona.

Pri začasnem uvozu motornih vozil, plovil in letal iz prejšnjega odstavka se davek plača v celoti pred registracijo vozila, plovila ali letala.”

3. člen

V 5. členu se v oklepaju za besedo “oprema” doda besedilo “električna energija.”.

4. člen

V drugem odstavku 10. člena se drugi stavek spremeni tako, da se glasi:

“Osnova za obračun davka je komisionarjeva prodajna cena, v katero ni všteta komisijska provizija. Komisijska provizija je osnova za obračun davka od prometa storitev.”

V petem odstavku se tretji stavek spremeni tako, da se glasi:

“Osnova za obračun davka je komisionarjeva prodajna cena, v katero ni všteta komisijska provizija. Komisijska provizija je osnova za obračun davka od prometa storitev.”

5. člen

Za 16. členom se doda nov 16.a člen, ki se glasi:

“16.a člen

Za proizvodne dejavnosti tiskarstva se šteje opravljanje registriranih dejavnosti:

- tiskanje časopisov;

- tiskanje revij in druge periodike, knjig, notnih zapisov, brošur, zemljevidov, atlasov, plakatov, igralnih kart in drugega gradiva (katalogov, reklamnih prospektov, poštних znamk, kolekov, čekov in drugih obrazcev za plačevanje, albumov, dnevnikov, poslovnih obrazcev in podobnega) z različnimi tiskarskimi tehnikami: knjigotiskom, ofsettiskom, visokim tiskom, sitotiskom ali drugimi tehnikami, na kopirnih strojih raznih vrst ali z računalniškimi tiskalniki;

- knjigoveštvo in dodelava - dodelava tiskanih pol (npr. za knjige, brošure, periodiko, kataloge itd.) z zgibanjem, spenjanjem, lepljivim vezanjem, zlatotiskom, obrezovanjem, dodelava tiskanega papirja ali kartona (npr. za obrazce, reklamne panoje, vzorčne karte, nalepke, etikete, koledarje, oglasni material za pošiljanje po pošti, prospekte) z zgibanjem, vtisnjevanjem, luknjanjem, perforiranjem, reliefnim tiskanjem, lepljenjem, obrezovanjem itd.;

- priprava in izdelava tiskarske forme - stavljanje teksta ali slik na film, papir ali fotopapir, reproduksijska fotografija: izdelava tiskarskih form za vse vrste tiska: za visoki tisk (fleksografske oziroma gumijaste plošče, plastične in nylon plošče, cinkove in polimerne plošče, stereotipi itd.), za tisk s ploskve in offset tisk (litografske plošče, vse vrste mono in polimetalnih plošč, fotopolimerne plošče itd.), za sitotisk, za propustni tisk (sita in šablone), za globoki tisk (poltonske kopije in skanerski filmi za graviranje cilindrov);

- razmnoževanje posnetih nosilcev zapisa (zvočnih, video in posnetih računalniških zapisov).

Za opravljanje storitvene dejavnosti se šteje le izdelovanje kopij izvornega besedila ali slike na kopirnih

strojih raznih vrst, in to le, če davčni zavezanec ni registriran za opravljanje dejavnosti iz prvega odstavka.

6. člen

V drugem odstavku 19. člena se v drugem stavku besedilo "če je računu o nadaljnji prodaji teh proizvodov po 1. in 2. točki 6. člena zakona priložena dokumentacija, iz katere mora biti razvidno, da je bil davek plačan." nadomesti z naslednjim besedilom: "če je na računu o nadaljnji prodaji teh proizvodov po 1. in 2. točki 6. člena zakona vpisana opomba, da je bil prometni davek plačan."

V petem odstavku se za besedo "so" doda besedilo "laki, barve, maziva nenaftnega izvora."

Doda se nov šesti odstavek, ki se glasi:

"Če se reprodukcijski material, nabavljen brez plačila davka, prej kot v dveh letih po nabavi uporabi za namene, za katere bi se lahko tudi nabavil brez plačila prometnega davka oziroma pri opravljanju storitev (in se pri tem plača davek od prometa proizvodov), se takšna poraba reprodukcijskega materiala ne šteje za nenamensko porabo iz prvega odstavka 11. člena zakona."

7. člen

V drugem odstavku 20. člena se besedilo pod 1) spremeni tako, da se glasi:

"1) gradbena dela pri visoki gradnji (tudi vzdrževanje in rekonstrukcija industrijskih peči), gradbena dela pri nizki gradnji (tudi posipanje cest s soljo in peskom ter barvanje talnih oznak) in hidrogradnji, všteti vzdrževanje plovnih poti."

8. člen

V prvem odstavku 21. člena se besedilo "potreben za vgraditev v proizvode, ki se popravljajo in servisirajo" nadomesti z naslednjim besedilom: "ki ga vgrajujejo in zaračunajo po količini in vrsti naročniku servisne storitve (vijaki, pločevina, zobniki in podobno), ne pa tudi material, ki se zaračunava na podlagi normativov."

9. člen

V 23. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

"Za osebne avtomobile iz tretjega odstavka 10. člena zakona se ne štejejo avtomobili za prevoz tovora, ki so po konstrukciji, napravah in opremitvi namenjeni za prevoz tovora (standard JUS M.NO. 010-1.2.2.3.3.1.- majhen tovorni avtomobil - kamionet kason in kamionet furgon) in specialni avtomobili, naštetih v 1. točki tarifne številke 3 tarife davka od prometa proizvodov."

Dosedanji tretji odstavek postane nov četrti odstavek.

10. člen

V 24. členu se dodata nova peti in šesti odstavek, ki se glasita:

"Za nakazilo plačila v tujino po četrtem odstavku 7. člena zakona se šteje tudi:

- nakazilo z nerezidenčnega računa v drugih državah, s katerimi ima Republika Slovenija sklenjene posebne sporazume o plačilnem prometu; nakazilo se dokaže z dokumentom, na podlagi katerega je bilo izvršeno plačilo na predpisan račun;

- kompenzacija oziroma cesija, ki je dokumentirana.

Za nakazilo plačila v tujino po četrtem odstavku 7. člena zakona se šteje tudi odloženo plačilo uvoza, o katerem se je zasebnik dogovoril s tujo osebo; v takem primeru predloži zasebnik carinarnici pogodbo ali drug dokument, iz katerega je razvidno, da gre za take vrste plačilo."

11. člen

26. člen se spremeni tako, da se glasi:

"Po prvi do tretji alineji 14. točke 18. člena zakona imajo pravico kupiti nov osebni avtomobil brez plačila prometnega davka:

- osebe, pri katerih je zaradi izgube, okvare ali paraliziranosti spodnjih okončin ali medenice nastala najmanj 80 odstotna telesna okvara,

- osebe, ki so popolnoma izgubile vid na obeh očesih, in

- osebe, ki imajo status invalida po zakonskih predpisih ter obenem priznano pravico do dodatka za postrežbo in tujo pomoč.

Mnenje o tem, da gre za osebe iz prejšnjega odstavka dajejo invalidske komisije pri Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in druge, v zakonu navedene komisije.

Po četrti alineji 14. točke 18. člena zakona imajo pravico kupiti nov osebni avtomobil brez plačila prometnega davka:

- odrasle osebe, ki pridobijo status po zakonu o družbenem varstvu telesno in duševno prizadetih oseb (Uradni list SRS, št. 41/83);

- otroci in mladoletniki, ki pridobijo status po zakonu o izobraževanju in usposabljanju otrok in mladostnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju (Uradni list SRS, št. 19/76 in 8/90) ter po točkah b, c in č 3. člena, 7. in 9. člena pravilnika o razvrščanju in razvidu otrok, mladostnikov in mlajših polnoletnih oseb z motnjami v telesnem in duševnem razvoju (Uradni list SRS, št. 18/77);

- predšolski otroci, ki imajo stalne motnje v telesnem in duševnem razvoju in jih spremljajo mentalno higieniski dispanzerji pediatrične službe ali ustrezne specialistične klinike.

Za osebe iz tretjega odstavka tega člena, za katere uveljavljajo olajšave njihovi starši ali skrbniki, se mnenje iz drugega odstavka tega člena izda na podlagi naslednjih izvedenskih mnenj:

a) izvedenskega mnenja, s katerim odrasla oseba pridobi status po zakonu iz 1. točke tretjega odstavka in ga izda pristojni center za socialno delo;

b) izvedenskega mnenja o razvrščanju šoloobveznih otrok in mladoletnikov z motnjami v telesnem in duševnem razvoju, ki ga izda pristojni center za socialno delo;

c) izvedenskega mnenja dispanzerske pediatrične službe ali ustrezne specialistične klinike, s katerim se dokazuje prizadetost predšolskega otroka.

Mnenje pristojne komisije ne sme biti starejše od šest mesecev.

Oseba iz 14. točke 18. člena zakona lahko uveljavi pravico do davčne oprostitve, če kupuje osebni avtomobil izključno za osebni prevoz in če prodajalcu, uvozniku ali carinarnici poleg mnenja pristojne komisije da na vpogled tudi naslednje dokaze:

1) da je sposobna voziti osebni avtomobil, kar dokaže z ustreznim vozniškim dovoljenjem na svoje ime;

2) da ji je potrebna nega in pomoč druge osebe, ki ima vozniško dovoljenje, in bo vozila ta avtomobil izključno zaradi prevoza zadevnega invalida, če ta ne more imeti vozniškega dovoljenja zaradi navedenih razlogov, kar se dokaže z odločbo, s katero ji je priznana pravica do střežbe in pomoči ali z drugim dokumentom, ki ga izda pristojni organ, in vozniškim dovoljenjem osebe, ki streže invalidu in mu pomaga.

Prodajalec, uvoznik ali carinarnica mora o vseh navedenih dokazih, na podlagi katerih invalid uveljavlja pravico do davčne oprostitve pri nakupu osebnega avtomobila, vpisati ustrezne podatke v fakturo oziroma carinsko deklaracijo o prodaji osebnega avtomobila zadevni osebi brez obračunanega davka. Prodajalec potrdi oprostitvev

plačila davka na računu oziroma carinski deklaraciji, na podlagi česar se lahko osebni avtomobil registrira, na računu oziroma carinski deklaraciji pa napiše organu, pristojnemu za registracijo vozil naslednjo opombo:

"Če invalidna oseba odtuji vozilo v treh letih po nakupu, mora plačati prometni davek, ki ga je bila oproščena."

Če invalid uveljavi pravico do oprostitve davka, se v prometno dovoljenje za ta avtomobil v rubriko Opomba vpiše tole besedilo: "Če se vozilo odtuji do (vpiše se datum, ki bo čez tri leta), se mora plačati davek (14. točka 18. člena zakona). Vozi invalid ali druga upravičena oseba."

Uporabo osebnega avtomobila, nabavljenega brez plačila davka po 14. točki 18. člena zakona kontrolira prometna policija in o ugotovljenih nepravilnostih obvešča davčni organ.

Organ, pristojen za registracijo vozil, ne sme registrirati osebnega avtomobila, ki ga je invalid kupil brez plačila davka, na drugo osebo preden potečejo tri leta od dneva njegovega nakupa, če invalid ne predloži potrdila davčnega organa, da je vplačal davek s pripadajočimi obrestmi od dneva nakupa do dneva prodaje prodaje osebnega avtomobila."

12. člen

Za 27. členom se doda nov 27.a člen, ki se glasi:

"27.a člen

Za promet opreme po 19. točki 18. člena zakona se šteje tudi vložek domače ali tuje fizične osebe ali zasebnika v pravno osebo ali zasebnika."

13. člen

V 2. točki drugega odstavka 28. člena se za besedo "koledarji" doda besedilo "komercialni tisk, ki obsega nad 50% oglasov in drugih ekonomsko propagandnih sporočil", za besedo "telefonski" pa se doda besedilo "telefaksni in drugi tovrstni"

14. člen

Prvi odstavek 29. člena se spremeni tako, da se glasi:

"Med proizvode iz 1. točke tarifne številke 2 se vštevajo proizvodi, ki so naštet v opombi 1) k tej tarifni številki ter vse vrste kritin, predizdelani gradbeni elementi po odločbi o enotnih statističnih standardih (definicijah, nomenklaturah, obrazcih in navodilih) za mesečno in letno poročilo industrije (Uradni list SFRJ, št. 66/86); cementni izdelki; stopnice; tlaki iz marmorja in granita, ki se uporabljajo za gradnjo ali adaptacijo objektov."

15. člen

V četrtem odstavku 30. člena se za besedilom "uradna glasila" doda besedilo "zakonske objave in volilni razglasi; zbirke oziroma registri pravnih predpisov", za besedilom "drugih razstav" pa besedilo: "in sejmov".

Za štirinajstim odstavkom se dodata nova petnajsti in šestnajsti odstavek, ki se glasita:

"Za drugo računalniško opremo iz 18. točke tarifne številke 3 tarife davka od prometa proizvodov se šteje programska oprema (programske aplikacije) in programsko orodje, če je izdelano za neznanega kupca. Izdelava programske opreme ali programskega orodja po naročilu znanega kupca se šteje za opravljanje storitvene dejavnosti (programiranje).

Za gradbene termoizolacijske materiale iz 29. točke tarifne številke 3 se štejejo poleg materialov, izdelanih iz plutovine tudi materiali, izdelani iz drugih rastlinskih vlaken."

16. člen

V drugem odstavku 33. člena se črta prvi stavek.

17. člen

Za 34. členom se dodata nova 34.a in 34.b člen, ki se glasita:

"34.a člen

Če fizična oseba opravi storitev (pogodba o delu ipd.), od katere mora biti plačan davek, pravni osebi ali zasebniku, obračuna in vplača davek pravna oseba ali zasebnik namesto davčnega zavezanca - fizične osebe. Davek izračuna tako, da uporabi predpisano stopnjo na vrednost opravljene storitve. Davek plača na predpisane račune v 5 dneh po plačilu storitve oziroma ob prvi redni akontaciji.

34.b člen

Davčna osnova za agencijske, posredniške, zastopniške in komisijske storitve je samo ustvarjena provizija ali drugo plačilo (3. točka prvega odstavka 24. člena zakona), če je naročnik storitve seznanjen z višino provizije in če je ta razvidna iz izdanega računa.

Izjemoma je davčna osnova pri storitvah iz naslova pogodbe o organiziranju potovanja, sklenjene v skladu z 859. do 879. členom zakona o obligacijskih razmerjih, agentova provizija oziroma drugo plačilo. Davčna osnova se ugotavlja za vsako potovanje ločeno in sicer kot razlika med prihodki in zaračunanimi storitvami drugih v zvezi s potovanjem.

Davčni zavezanec (pravna oseba ali zasebnik) iz drugega odstavka tega člena plača akontacijo davka na podlagi vračunane provizije. Obveznost za plačilo te akontacije nastane na dan, ko je bilo potovanje končano.

18. člen

Na koncu tretjega odstavka 36. člena se doda nov stavek, ki se glasi:

"Material, ki je potreben za opravljanje takih storitev, se lahko nabavlja kot reprodukcijski material brez plačila davka ob izpolnitvi pogojev iz 6. in 7. člena zakona"

19. člen

Za 37. členom se doda nov 37. a člen, ki se glasi:

"37. a člen

"Če je investitor naročil gradbeno delo za nadaljnjo prodajo v obliki nepremičnine (gradnja za trg) lahko da izvajalcu izjavo, iz katere mora biti razvidno, da naroča gradbeno delo za nadaljnjo prodajo kot nepremičninó, pri katere prometu bo obračunal davek od prometa nepremičnin. V takem primeru izvajalec gradbene storitve ne zaračuna investitorju prometnega davka od gradbene storitve."

20. člen

V 39. členu se dodajo novi prvi, drugi in tretji odstavek, ki se glasijo:

"Za izvozne storitve po 5. točki 21. člena zakona se štejejo storitve, opravljene med osebo s sedežem v Republiki Sloveniji in osebo s sedežem v tujini na podlagi pogodb, sklenjenih v skladu s predpisi Republike Slovenije in mednarodnimi pogodbami, če je storitev opravljena v tujini. Z osebo po tem odstavku je mišljena pravna oseba in zasebnik.

Za storitve, opravljene v tujini, se štejejo tudi storitve v prostih carinskih conah pod pogoji iz prejšnjega odstavka."

Za izvozno storitev se ne šteje storitev izvoza proizvodov v svojem imenu in za tuj račun in storitev izvoza blaga v svojem imenu in za svoj račun. Izvoz in uvoz blaga zaradi oplemenitenja (predelave, dodelave in obdelave) se obravnava po tretjem odstavku 36. člena tega pravilnika.“

Dosedanji prvi odstavek postane nov četrti odstavek.

21. člen

V prvem odstavku 43. člena se črta besedilo "in sanitarno", na koncu odstavka pa se črta pika in doda besedilo "ter veterinarske storitve".

22. člen

Na koncu prvega odstavka 44. člena se doda nov stavek, ki se glasi:

"Nakazilo plačila na žiro račun prodajalca po 2. točki prvega odstavka 7. člena zakona se ne šteje za gotovinsko prodajo."

23. člen

V drugem, tretjem in četrtem odstavku 50. člena se črta besedilo "ter številko njegove osebne izkaznice".

24. člen

V prvem odstavku 58. člena se za besedilom "7. člena zakona" doda naslednje besedilo "oziroma od drugega prometa proizvodov, razen prometa, ki se opravlja iz prodajaln na drobno,".

25. člen

V 60. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

"Zavezanec, ki obračunava in plačuje davek od prodaje jedil in pijač ter ugotavlja davčno osnovo iz 10. točke prvega odstavka 24. člena zakona samo ob obračunih, lahko izračuna akontacijo davka tako, da uporabi preračunano davčno stopnjo na plačano realizacijo v akontacijski dobi."

26. člen

V prvem in drugem odstavku 63. člena se za besedilom "gostinsko dejavnost" doda besedilo "oziroma promet jedil in pijač".

27. člen

V 66. členu se za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

"Davčni zavezanec - zasebnik, ki opravlja gostinsko dejavnost, lahko plačuje akontacije davka od prometa gostinskih storitev na način iz četrtega odstavka 35. člena zakona."

Na koncu tretjega odstavka se doda naslednje besedilo: "Za opravljanje osebnih storitev po tem odstavku se štejejo naslednje storitve: fotografiranje oseb, frizerske in brivske ter druge storitve za nego telesa; popravilo in čiščenje obutve ter izdelava obutve po meri naročnika iz prinesenega materiala ali materiala po izbiri naročnika; popravilo oblačil in izdelava oblačil po meri naročnika iz prinesenega materiala ali materiala po izbiri naročnika; storitve postrežkov; pranje, čiščenje in likanje vseh vrst oblačil."

V četrtem odstavku se za besedami "petnajstdnevni akontacij" dodajo besede "oziroma pregled obveznosti plačila davka po dejanskem prometu".

Dosedanja tretji in četrti odstavek postaneta novi četrti in peti odstavek.

28. člen

V 67. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

"V obrazcu iz prejšnjega odstavka se izpolnijo vsi stolpci v vrsticah 1, 11, 19, 29, 32 do 41, 42, 48, 49, 50, 60, 68, 78, 81 do 90, 91, 97, 98, 99, 112, 116, 119, 122

in vrstici C; v drugih vrsticah pa se ne izpolnjujejo stolpci 10, 11 in 12."

Dosedanji drugi, tretji in četrti odstavek postanejo novi tretji, četrti in peti odstavek.

29. člen

V 68. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

"Prvi odstavek tega člena se ne nanaša na zasebnika, ki plačuje prometni davek za vsako akontacijsko dobo po dejansko opravljenem prometu."

30. člen

Za 68. členom se doda nov 68. a člen, ki se glasi:

"68.a člen

Davčni zavezanec (pravna oseba in zasebnik), ki plačuje davek od primera do primera in zasebnik iz drugega odstavka 68. člena tega pravilnika, sestavljata trimesečni obračun davka na obrazcu, predpisanem v 67. členu tega pravilnika in ga v dvajsetih dneh po poteku trimesečja predložita davčnemu organu."

31. člen

V 73. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

"Če pravna oseba vodi zaloge blaga v prodajalni na drobno po vrsti, količini in vrednosti in dnevno ugotavlja njihovo stanje ter davek med letom izračunava na podlagi podatkov iz izdanih računov, sestavlja dokončni obračun po 75. členu tega pravilnika."

32. člen

V 1. točki prvega odstavka 85. člena se za podpičjem doda nov stavek, ki se glasi: "za vrednost proizvodov po prejšnjem stavku se šteje tudi vrednost nadomestnih delov, vgrajenih v motorna vozila, plovila in letala, zaračunanih pri opravljanju storitev popravila oziroma servisiranja."

33. člen

Za 88. členom se doda nov 88.a člen, ki se glasi:

"88.a člen

Za davčne zavezance, ki so dejavnost iz prvega odstavka 5. člena tega pravilnika opravljali kot storitveno dejavnost, se določbe 5. člena uporabljajo od 1. oktobra 1992."

34. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 415-5/92

Ljubljana, dne 4. junija 1992.

Minister za finance
Janez Kopac l. r.

1483.

Na podlagi 19. člena zakona o varstvu pri delu (Uradni list SRS, št. 47/86 preč. bes.) in 272. člena zakona o sistemu državne uprave in o Izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih (Uradni list SRS, št. 24/79, 12/82, 39/85, 37/87 in 18/88), izdaja Ministrica za delo

PRAVILNIK

o varstvu pri delu pred nevarnostjo električnega toka

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta pravilnik določa ukrepe varstva pri delu pred nevarnostjo električnega toka pri uporabi sredstev za delo.

Ukrepi varstva pri delu pred nevarnostjo električnega toka se uporabljajo pri delih na elektroenergetskih objektih in elektroenergetskih postrojih, električnih napravah, električni opremi in električnih instalacijah ter pri njihovi uporabi.

2. člen

Ukrepe varstva pri delu, predpisane s tem pravilnikom uporabljajo organizacije in delodajalci vseh panog in dejavnosti, ki:

- proizvajajo, prenašajo in razdeljujejo ter uporabljajo električno energijo in
- projektirajo, izdelujejo ter uporabljajo sredstva za delo, razen če ni drugače določeno s posebnimi predpisi.

3. člen

Elektroenergetski objekti in elektroenergetski postroji, električne naprave, električna oprema, elektroinstalacijski material ter sredstva in oprema za osebno varstvo morajo ustrezati veljavnim tehničnim normativom in standardom.

4. člen

Organizacija oziroma delodajalec s splošnim aktom določa varstvene ukrepe pred nevarnostjo električnega toka, ki se nanašajo zlasti na:

- uporabo sredstev in opreme za osebno varstvo,
- usposabljanje delavcev za varno delo,
- delo v posebnih delovnih razmerah,
- preizkušanje orodij za delo s povečano nevarnostjo,
- preiskovanje delovnega okolja,
- evakuacijo in reševanje,
- dajanje prve pomoči in medicinske pomoči,
- prepoved kajenja, uživanja alkohola in drugih odvisnosti pri delu,
- dolžnosti organizacij oziroma delodajalcev do nadzornih organov,
- obveznosti in pooblastila delavcev, razporejenih na dela in naloge s posebnimi pooblastili ter notranji nadzor.

II. TEMELJNI POJMI

5. člen

V smislu tega pravilnika imajo spodaj navedeni pojmi naslednji pomen:

1) Delovni prostori so prostori v gradbenih objektih, v katerih se opravljajo proizvodni ali drugi delovni postopki oziroma v katerih se gibljejo ali zadržujejo delavci pri delu pretežni del delovnega časa, kot tudi prostori in površine za gibanje delavcev pri delu in pomožni prostori (sanitarni prostori, jedilnice, prostori za kajenje in občasno ogrevanje delavcev itd.).

2) Delovišča so delovni kraji v delovnih prostorih in izven njih, kjer se opravlja delo začasnega značaja. Po končanju del se vsa sredstva za delo iz delovišča odstranijo.

3) Elektroenergetski objekt je gradbeno-elektrostrojno montažna celota, v katerem se proizvaja, prenaša, pretvarja, razdeljuje in uporablja električna energija.

4) Elektroenergetski postroj je skupek električnih naprav in električne opreme, ki so namenjene za proizvodnjo, prenos, pretvarjanje, razdelitev in uporabo električne energije.

5) Obratovanje elektroenergetskega postroja je stanje električnih naprav in električne opreme pri proizvodnji, prenosu, razdelitvi in uporabi električne energije.

6) Dela na elektroenergetskih objektih, elektroenergetskih postrojih, električnih napravah, električni opremi in električnih instalacijah obsegajo: vzdrževanje, rekonstrukcijo, razširitev, preizkušanje in zagone.

7) Električna naprava in električna oprema je sestava različnih delov, ki se uporabljajo za proizvodnjo, pretvarjanje, prenos ali uporabo električne energije, kot so električni stroji, transformatorji, aparati, merilni instrumenti, zaščitne naprave, oprema za polaganje kablov in vodnikov ter porabniki.

8) Obratovališče je prostor v zgradbi ali na prostem, ki je določen za namestitev in obratovanje elektroenergetskih in drugih postrojev, v katerega imajo ob rednem obratovanju dostop tudi osebe, ki niso zaposlene pri vzdrževanju postrojev ali pri njihovem posluževanju.

9) Električna obratovališča so prostori v zgradbah ali na prostem, določeni predvsem za namestitev in obratovanje elektroenergetskih postrojev, v katerih se smejo zadrževati samo tisti, ki take postroje vzdržujejo ali z njimi ravnavajo. Drugim osebam je dovoljen dostop v take prostore le pod strokovnim nadzorstvom.

10) Zaprta električna obratovališča so prostori v zgradbah ali ograjeni prostori na prostem, določeni izključno za namestitev in obratovanje električnih postrojev, ki so med njihovim obratovanjem zaklenjena in je vanje dovoljen občasen dostop le za to pooblaščenim osebam.

11) Mesto dela je prostor v objektu ali izven objekta, kjer delavec opravlja dela oziroma naloge.

12) Mesto izklopa je mesto, kjer se izkloplja določen del elektroenergetskega postroja, električne naprave, električne opreme ter električne instalacije zaradi ločitve mesta dela od napetosti.

13) Zavarovanje mesta dela pomeni izvedbo določenega postopka, uporabo določenega sredstva in opreme za osebno varnost delavcev, zato da se prepreči poškodba pri delu.

14) Dela v breznapetostnem stanju so dela v prostoru ali na prostem, ki se opravljajo na elektroenergetskem postroju, električni napravi, električni opremi ter električni instalaciji, v katerih je iz vseh električno vodljivih delov, tudi iz kabelskih in zračnih vodov, izklopljena napetost in če so pred pričetkom dela izvedeni predpisani varstveni ukrepi.

15) Dela v bližini napetosti so dela, ki se opravljajo na predpisani varnostni razdalji od delov pod napetostjo, če iz določenih razlogov ni bilo mogoče zagotoviti breznapetostnega stanja sosednjih delov. Ta dela so dela s povečano nevarnostjo in je zaradi tega potrebno delavce posebej opozoriti na dele, ki so ostali pod napetostjo in natančno določiti delokrog, območje gibanja ter izvesti varstvene ukrepe.

16) Dela pod napetostjo so dela, ko se delov pod napetostjo dotikamo po predpisanem postopku.

17) Posluževanje zajema upravljanje, manipulacijo in nadzorstvo nad obratovanjem električnega postroja, električne naprave, električne opreme in električne instalacije.

18) Električna instalacija je celota medsebojno povezanih električnih naprav in električne opreme v določenem prostoru ali na prostem in je predvidena za določene namene. Imeti mora usklajene značilnosti in biti v skladu s tehničnimi normativi in standardi.

19) Začasne električne instalacije so vse tiste, ki so začasno postavljene za osvetljevanje in obratovanje v času graditve objektov in izvajanju del na deloviščih.

20) Električni udar je patofiziološki učinek električnega toka, ki prehaja skozi človeško telo.

21) Varstvo pred električnim tokom obsega varstvene ukrepe, ki preprečujejo nevarnosti zaradi električnega udara, električnega obloka, eksplozije, požara in drugo.

22) Varnostna razdalja je najmanjša dovoljena razdalja med deli pod napetostjo in katerikoli delom telesa delavca, oziroma neizoliranega orodja ali opreme, ki jo uporablja delavec.

23) Mala varnostna napetost je napetost, ki pri izmenični napetosti ni višja od 50 V efektivne vrednosti in sicer med katerikoli vodnikov in zemljo ali med fazami, pri enosmerni napetosti pa ni višja od 120 V brez valovitosti, in sicer med poli in zemljo ali med poli.

24) Varnostni ločilni transformator je transformator, konstruiran za napajanje tokokrogov z malo varnostno napetostjo.

25) Ločilni transformator je transformator z električno ločenim primarnim in sekundarnim navitjem, ki služi za zmanjšanje nevarnosti pred slučajnim istočasnim dotikom ozemljenih delov in delov pod napetostjo ali kovinskih delov, ki lahko pridejo pod napetost v primeru okvare izolacije.

26) Prenosno električno orodje je električni stroj na motorni ali magnetni pogon, ki je namenjen za opravljanje mehanskega dela in je tako konstruiran, da sta motor in stroj celota, ki se lahko prenese na kraj delovanja, kjer se lahko drži z roko ali odloži v trenutku delovanja.

27) Galvansko ločeni enosmerni izvor je elektroke-mični vir ali drugi neodvisni vir, ki ni odvisen od višjenapetostnih tokokrogov.

28) Orodje I. razreda je orodje, pri katerem varstvo pred električnim udarom ni zasnovano samo z osnovno izolacijo, marveč vključuje tudi dodatni varstveni ukrep, po katerem so dostopni vodljivi deli povezani z zaščitnim vodnikom v stalnem ožičenju instalacije tako, da dostopni prevodni deli ne bi postali nevarni za dotik tudi v primeru odpovedi osnovne izolacije.

29) Orodje II. razreda je orodje, pri katerem varstvo pred električnim udarom ni zasnovano samo z osnovno izolacijo, marveč z dvojno ali ojačano izolacijo, ki ne dopušča priključitve na zaščitni vodnik. Takšno orodje je lahko izvedeno z izolirnim ali kovinskim ohišjem.

30) Orodje III. razreda je orodje, pri katerem se varstvo pred električnim udarom doseže z napajanjem z varnostno malo napetostjo, pri čemer se ne morejo pojaviti napetosti, ki so višje od male napetosti.

31) Varovalna sredstva in oprema so naprave, prenosne in prevozne, ki služijo za varovanje delavcev pred udarom električnega toka, vplivom električnega obloka, električnega polja, produkti gorenja in padcev z višine.

32) Osnovna varovalna izolacijska sredstva so sredstva, katerih izolacija trajno vzdrži napetost za katero so atestirana in se delavci z njimi dotikajo električno vodljivih delov pod napetostjo.

33) Dopolnilna varovalna sredstva so sredstva, ki sama po sebi ne zagotavljajo zaščite pred udarom električnega toka, temveč dopolnjujejo osnovna varovalna sredstva in se uporabljajo tudi za zaščito pred napetostjo dotika in napetostjo koraka (zaščitne izolacijske rokavice, zaščitna izolacijska obutev, zaščitna čelada).

34) Strokovna oseba elektrotehniške stroke je oseba, ki na osnovi strokovne izobrazbe, znanja in izkušenj poznavanja tehničnih predpisov in standardov s področja svojega dela, kot tudi predpisov s področja varstva pri delu lahko predvidi nevarnosti in tudi varstvene ukrepe, ki te nevarnosti omejijo in preprečijo.

35) Elektrotehniško poučen delavec je delavec, ki ga oseba elektrotehniške stroke pouči o možnih nevarnostih, do katerih lahko pride pri neustreznem ravnanju ob izvajanju določenih nalog oziroma del. Prav tako mora biti poučen o uporabi sredstev in opreme za osebno

varstvo, kakor tudi o varstvenih ukrepih, ki te nevarnosti omejijo ali preprečijo.

36. Sredstva za delo so objekti, tehnološki procesi, delovne priprave in naprave, sredstva in oprema za osebno varstvo pri delu, kakor tudi druga sredstva, stroji in naprave ter snovi, ki se uporabljajo ali so kakorkoli povezane z delom.

37. Koordinator del - odgovorni vodja vseh programskih del je pooblaščen oseba z najširšimi pooblastili, ustrezno stopnjo elektrotehniške izobrazbe, ki koordinira in nadzoruje pravilen potek del ter manipulacij na elektroenergetskih napravah, kadar te potekajo istočasno na več deloviščih.

38. Vodja del - vodja delovne skupine je pooblaščen oseba, ki ji je zaupano vodstvo del na posameznem delovišču. Dolžan je skrbeti, da imajo delavci pri delu vse potrebno orodje, da uporabljajo predpisana sredstva in opremo za osebno varstvo, za varen potek dela in varen način dela ter za zavarovanje delovišča.

39. Pooblaščen oseba je oseba, ki je pooblaščen za določeno samostojno delo in prevzame sama odgovornost za svoje delo kakor za sebe.

40. Porabnik je električna oprema ali električna naprava, ki je namenjena za pretvarjanje električne energije v drugo obliko energije, npr. svetlobno, toplotno, mehansko.

41. Varnostna oddaljenost je najmanjša dopustna oddaljenost vodnika oziroma delov pod napetostjo od zemlje ali objekta v katerikoli smeri pri temperaturi 313 K (+ 40°C) in obtežitvi zaradi vetra od nič do polne vrednosti.

III. OPREDELITEV NEVARNOSTI ELEKTRIČNEGA TOKA PRI PROJEKTIRANJU, REKONSTRUIRANJU, IZBIRI IN UPORABI SREDSTEV ZA DELO

6. člen

Pred pričetkom projektiranja novih in rekonstrukcij obstoječih elektroenergetskih objektov, elektroenergetskih postrojev, električnih naprav, električne opreme in električnih instalacij ter ostalih sredstev za delo mora investitor opredeliti zunanje vplive, ki se v skladu s tehničnimi predpisi in standardi upoštevajo pri projektiranju in graditvi ter izdelavi.

Opredelitev zunanjih vplivov iz prejšnjega odstavka mora biti sestavni del projektne naloge za izdelavo tehnične dokumentacije določenega elektroenergetskega objekta, elektroenergetskega postroja, električne naprave, električne opreme in električne instalacije ter ostalih sredstev za delo.

7. člen

Električne naprave, električna oprema in električne instalacije v projektih in tehničnih dokumentacijah morajo biti izbrane in izvedene v odvisnosti od zunanjih vplivov in v skladu s tehničnimi predpisi in standardi.

8. člen

Izbira in postavitve električnih naprav in električne opreme v delovnem prostoru in na delovišču se izvaja odvisno od značilnosti delovnega okolja in od usposobljenosti delavcev, ki ta sredstva za delo uporabljajo.

Izbrana sredstva za delo morajo biti v skladu s tehničnimi predpisi in standardi ter postavljena in razvrščena po predpisih o izbiri in razvrstitvi električnih naprav in električne opreme.

9. člen

Organizacije oziroma delodajalci morajo zagotoviti, da se elektroenergetski objekti, elektroenergetski postroji, električne naprave, električna oprema ter električne instalacije uporabljajo v skladu s tehničnimi predpisi in standardi ter predpisi varstva pri delu tako, da se preprečijo poškodbe pri delu.

IV. VARSTVENI UKREPI

10. člen

Tehnični varstveni ukrepi se uporabljajo za zavarovanje delavcev pri delu ali izvajanju drugih opravil v zvezi z delom pred nevarnim vplivom električnega toka.

Tehnični varstveni ukrepi se zagotavljajo z izbiro ustreznih naprav, opreme in materiala, ki se vgrajuje in s tistimi ukrepi, ki izhajajo iz opredelitve zunanjih vplivov po 6. členu tega pravilnika.

11. člen

Pri gradnji in postavitvi elektroenergetskih objektov, elektroenergetskih postrojev, električnih naprav, električne opreme in električnih instalacij v obratovališčih vseh vrst, v delovnih prostorih in na delovnih mestih, se izvajajo tehnični varstveni ukrepi, da se preprečijo vplivi, ki jih lahko povzroči energija električnega polja, tok kratkega stika, preobremenitev, izklopitev naprav, padec napetosti in podobno.

V. ELEKTROENERGETSKI OBJEKTI,
ELEKTROENERGETSKI POSTROJI,
OBRATOVALIŠČA, ELEKTRIČNE NAPRAVE,
ELEKTRIČNA OPREMA
IN ELEKTRIČNE INSTALACIJE

12. člen

Delavcem, ki nimajo posebnih pooblastil, je vstop v električna obratovališča in zaprta električna obratovališča prepovedan.

Prepoved vstopa iz prejšnjega odstavka mora biti razvidna z ustreznimi opozorili, pritrjenimi na vhodnih vratih električnih obratovališč in zaprtih električnih obratovališč.

13. člen

Na elektroenergetskih objektih in elektroenergetskih postrojih smejo samostojno delati ali voditi dela samo ustrezno usposobljeni in posebej pooblaščen delavci.

Delavci iz prejšnjega odstavka morajo biti usposobljeni za varno delo po določenih vrstah in obsegu nevarnosti električnega toka v skladu s splošnim aktom o varstvu pri delu in zakonom o varstvu pri delu.

14. člen

Da se zagotovi varen dostop v električna obratovališča do električnih postrojev napetosti nad 1 kV in na stebre ter v bližino električnih naprav in opreme napajane z napetostjo nad 1 kV, se določijo glede na stopnjo nevarnosti električnega toka tri nevarnostna območja in sicer:

I. nevarnostno območje je območje prostega gibanja, v katerem niso potrebna posebna opozorila delavcev in niso izvedeni posebni varstveni ukrepi;

II. nevarnostno območje je območje posluževanja in kontrole;

III. nevarnostno območje je območje okoli delov pod napetostjo na razdalji, ki je manjša od varnostne razdalje.

15. člen

Organizacije oziroma delodajalci določijo v splošnem aktu razdelitev na nevarna območja električna obratovališča oziroma stebre daljnovodov napetosti nad 1 kV ter bližino električnih naprav in opreme, napajane z napetostjo nad 1 kV v skladu z zahtevami iz 14. člena tega pravilnika. Poleg tega v splošnem aktu določijo tudi pogoje vstopa v ta nevarna območja in način gibanja v njih, pri čemer upoštevajo naslednje:

a) da je v I. nevarnostnem območju dovoljeno gibanje vsem delavcem, obiskovalcem pa s spremstvom odgovornega delavca,

b) da je v II. nevarnostnem območju dovoljeno gibanje tistim delavcem, ki opravljajo v njem dela oziroma naloge. Za ostale delavce je potrebno oceniti, glede na stopnjo nevarnosti in njihovo usposobljenost iz varstva pri delu, v katerem primeru je potrebno spremstvo, nadzor in uporaba ustreznih varstvenih ukrepov,

c) da je vstop v III. nevarnostno območje dovoljen samo v breznapetostnem stanju, in to:

- delavcem, ki opravljajo zavarovanje mest dela

- delavcem, ki izvajajo dela po zavarovanju mest dela in

- delavcem notranjega in zunanjega nadzorstva.

1. **Ukrepi varstva pri delu pri posluževanju in delu na elektroenergetskih objektih in postrojih napetosti nad 1 kV ter električnih napravah in opremi napajani z napetostjo nad 1 kV**

1.1. Posluževanje

16. člen

Posluževanje elektroenergetskih postrojev nad 1 kV ter električnih naprav in opreme, napajane z napetostjo nad 1 kV, je dovoljeno samo določenim in ustrezno usposobljenim strokovnim delavcem.

Delavci iz prejšnjega odstavka morajo biti seznanjeni z ukrepi varstva pri delu in tehničnimi normativi za svoje delo, z dajanjem prve pomoči pri električnem udaru in z gašenjem v primeru požara.

17. člen

Med pregledom elektroenergetskega postroja ali električne naprave in opreme je približevanje z deli telesa napravam za ograjo in vstop v prostore razdelilnih postrojev za preprekami prepovedano.

Pregled postroja ali električne naprave in opreme iz prvega odstavka tega člena se izvaja s praga ali stoje pred preprekami.

Pri opravljanju pregleda iz prvega odstavka tega člena je izvajanje kakršnegakoli dela v III. nevarnostnem območju, razen tistih, za katera je predpisan poseben postopek, prepovedano.

18. člen

Pri izklopu električnega toka je potrebno najprej prekiniti tokokrog z ustreznim odklopnikom in šele nato še sme izvršiti odklopitev z ločilnikom. Pri priklopu je treba ravnati po obratnem vrstnem redu.

19. člen

V času priklopa oziroma izklopa električnih naprav ne smejo katekole druge osebe ovirati oziroma motiti delavcev, ki te manipulacije opravljajo.

V času manipulacij se v bližini ne smejo zadrževati osebe, ki pri tem opravilu nimajo neposredne zveze.

20. člen

Pri priklopljanju oziroma izklopljanju stikala na ročni pogon z rokami ali s pomočjo izolacijskih palic je obvezna uporaba zaščitne čelade in izolacijskih rokavic.

21. člen

Prepovedana je zamenjava visokonapetostnih varovalk pod napetostjo. Zamenjava varovalk se mora opravljati s pomočjo izolirnih klešč za varovalke in ob uporabi osebnih varovalnih sredstev.

22. člen

Vrata zaprtih električnih obratovališč morajo biti stalno zaklenjena. Vrata se morajo odpirati v smeri izhoda in morajo imeti samozapirajoče ključavnice s kljuko, s katero se vrata brez ključa odpirajo z notranje strani razdelilnega prostora.

Vrata med deli istega razdelilnega postroja ali med sosednjimi prostori dveh razdelilnih postrojev so lahko brez ključavnice, vendar morajo imeti napravo, ki drži vrata v zaprtem položaju in omogoča odpiranje vrat v obe smeri.

Za vsak prostor elektroenergetskega postroja je potrebno zagotoviti najmanj dva kompleta ključev, od katerih je eden rezervni.

Ključni prostorov razdelilnih postrojev se morajo razlikovati od ključev vrat na celicah.

23. člen

Organizacija oziroma delodajalec s posebnim navodilom določi kdo hrani ključne prostorov elektroenergetskih postrojev, način njihovega izdajanja in roke za njihovo vrnitev.

1.2. Delo

24. člen

Dela na elektroenergetskih objektih in elektroenergetskih postrojih električnih napravah in opremi se delijo na tri kategorije:

- dela v breznapetostnem stanju,
- dela v bližini naprav, ki so pod napetostjo,
- dela pod napetostjo.

1.2.1. Varno delo v breznapetostnem stanju

25. člen

Dolge vodljive predmete je treba s posebno pazljivostjo vnašati in z njimi ravnati v prostorih, kjer se nahajajo elektroenergetski postroji ter električne naprave in oprema, zlasti, če niso vsi deli pod napetostjo ustrezno zavarovani pred možnostjo prekoračitve varnostne razdalje po 43. členu tega pravilnika.

Za izvajanje takšnega dela je potrebno zagotoviti neprekinjen nadzor.

26. člen

Delavec, ki vodi dela ali tisti, ki jih izvaja, pred uporabo zaščitnih izolacijskih sredstev s pregledom ugotovi njihovo brezhibnost in ustreznost.

27. člen

Na odprtem prostoru niso dovoljena dela, če obstajajo naslednje razmere:

1) ob nevihtah z razelektritvami, ki bi se lahko prenesle na mesta dela; odločitev o prekinitvi dela daje vodja del,

2) pri vetru s hitrostjo nad 16 metrov na sekundo oziroma 60 kilometrov na uro (60 km/h) na višini nad 3 m, vendar, glede na pogoje na terenu, vodja del odloča, če je delo mogoče, tudi pri manjši hitrosti vetra,

3) pri temperaturah, nižjih od 255 K (-18°C) ali višjih od 308 K (35°C) v senci.

O prekinitvah dela v razmerah, določenih v prejšnjem odstavku odloča vodja del, pa tudi o prekinitvah v primerih močnega deževja, megle, sneženja ali slabe vidljivosti.

28. člen

Pred začetkom dela v breznapetostnem stanju se mora zavarovati mesto dela z uporabo 5 varstvenih pravil po naslednjem vrstnem redu:

- izklopiti in vidno ločiti naprave pred napetostjo z vseh strani,
  - preprečiti ponovno vklopitev,
  - ugotoviti breznapetostno stanje,
  - izvršiti ozemljitev in kratkostično povezavo naprav,
  - ograditi mesto dela od delov, ki so pod napetostjo.
- Organizacija oziroma delodajalec s splošnimi akti uredijo način izvajanja navedenih varstvenih pravil.

29. člen

Pri daljinsko vodenih električnih postrojih mora biti zagotovljen zanesljiv prenos stanj vklopa in izklopa stikalnih aparatov in ozemljitvenih nožev ter meritev na kraj vodenja.

30. člen

Na postrojih ali napravah oziroma opremi, pri katerih na stikalnih napravah ni mogoče doseči vidne prekinitve, se potrditev prekinitve lahko doseže s kakšno drugo zanesljivo metodo.

31. člen

Naprave za ozemljitev in kratkostično povezavo se postavljajo v elektroenergetskih postrojih ter električnih napravah in opremi, kot sledi:

- na mestu ločevanja od napetosti,
- na mestu dela tako, da so zajeti vsi vodniki,
- na vsakem galvansko ločenem odseku, ki lahko pride pod napetost ali se lahko na njem inducira napetost.

32. člen

Zamenjava visokonapetostnih varovalk in pregled plinskega releja (Bucholz) sta v breznapetostnem stanju dovoljena brez ozemljevanja in kratkostične povezave, kot tudi brez ograjevanja delov pod napetostjo. Pri tem je potrebno šteti, kot da so izklopljeni deli postroja pod napetostjo in je obvezna uporaba sredstev in opreme za osebno varstvo delavcev.

33. člen

Na enosistemskih nadzemnih vodih se breznapetostno stanje lahko ugotavlja tako, da se s pomočjo posebne puške, po posebnem postopku, izstrelji vodnik preko faznih vodnikov.

34. člen

Na nadzemnih vodih nad 1 kV se mora poleg ozemljitve in kratkostične povezave na mestu dela izvesti še ozemljitev in kratkostična povezava na vseh mestih ločevanja od delov, ki ostajajo pod napetostjo.

35. člen

Prenosne naprave za ozemljitev in kratkostično povezavo se pri delih na nadzemnih vodih postavljajo:

- na enem mestu čim bližje mestu dela, če se dela opravljajo samo na enem stebri,

- z vseh strani stebra, če se dela opravljajo na enem stebri, na katerem se vodniki ločujejo v več galvanško ločenih odsekih,

- z vseh strani odseka, na katerem se opravljajo dela, če se dela opravljajo na več stebrih, vendar oddaljenost med napravami za ozemljevanje in kratkostično povezavo ne sme presegati 2 km,

- na prvih stebrih voda, na katerih se dela, glede na križanje z vodom pod napetostjo.

Prenosna naprava za ozemljitev in kratkostično povezavo se sme vezati na konstrukcijo kovinskih stebrov.

36. člen

Kabelski vod nazivne napetosti nad 1 kV mora biti pred pričetkom del razelektren, ozemljen in kratkostično povezan na vseh mestih ločitve od napetosti, kot tudi na mestu dela.

Ozemljitev in kratkostična povezava ni potrebna, če zaradi tehnologije dela, npr. pri izdelavi kabelskega končnika ali spojke, tega ni mogoče izvesti.

Pri kabelskih vodih je obvezna ozemljitev in kratkostična povezava na mestu prehoda kabla v nadzemni vod.

37. člen

Prenosne naprave za ozemljitev in kratkostično povezavo se nameščajo tako, da se najprej z enim krakom s sponko spojijo na ozemljitev in se nato s pomočjo izolirnih palic spojijo sponke drugih krakov ozemljitvenih vrvi na vodnike, oziroma na elemente naprav, ki se ozemljijo oziroma kratkostično povežejo.

Vrstni red snemanja je obraten.

38. člen

Pred začetkom dela na že določenem kablu je treba mehanično prebiti kabel z ustrezno napravo ali orodjem z izoliranim ročajem.

Če postopek iz prvega odstavka tega člena zaradi tehnologije dela ni izvedljiv, je treba uporabiti drugo, dovolj zanesljivo metodo, kot je uporaba indikatorja s konico preko izolacije žil ipd.

Če je kabel zanesljivo pravi, ni potreben postopek, določen v prvem in drugem odstavku tega člena.

39. člen

Če so kabelski vodi z ozemljenim kovinskim plaščem položeni v področju vpliva enosmerne ali izmenične mreže za vleko oziroma drugih visokonapetostnih mrež, ali če se po kovinskem plašču kabla lahko prenese potencial iz vira napajanja na mestu dela, se mora kovinski ovoj kabla pred začetkom rezanja ovoja kabla premostiti na mestu dela z bakrenim vodnikom prereza, ki ni manjši od 16 mm².

40. člen

Pri delih na kabelskih vodih, preko katerih se lahko prenese potencial iz vira napajanja na mesto dela, je potrebno z izračunom ali z meritvami določiti mesta in način ozemljitve in kratkostične povezave.

Če se z izračunom ali meritvami ne da dokazati, da so prenešeni potenciali manjši od predpisanih vrednosti dovoljenih napetosti dotika izven postrojov visoke napetosti, je potrebno na mestu dela izvesti zaščito pred previsoko napetostjo dotika, in sicer:

- s popolnim izenačevanjem potencialov med stojščem delavca, tujih vodljivih delov, plašča kabla in vodnikov kabla, ali

- s popolnim izoliranjem vodnikov kabla od telesa delavca z uporabo zaščitnih izolacijskih sredstev, kot so izolacijske prevleke, izolacijske rokavice ali orodje z izolacijskimi ročkami in podobno.

1.2.2. Varno delo v bližini delov pod napetostjo

41. člen

Pri delih, ki se izvajajo v bližini nezavarovanih delov pod napetostjo, je treba postaviti zaščito pred slučajnim dotikom teh delov z uporabo dovolj trdnih in zanesljivo postavljenih izolacijskih zaščitnih pregrad, plošč, pokrival in podobno.

Najmanjša varnostna razdalja med deli pod napetostjo in izolacijsko zaščitno pregrado, glede na nazivno napetost, ne sme biti manjša od naslednjih vrednosti:

	do 1000 V	*	v prostoru in na prostem
nad 1 do 6 kV	90 mm		v prostoru
nad 6 do 10 kV	115 mm		v prostoru
nad 1 do 10 kV	150 mm		na prostem
nad 10 do 20 kV	215 mm		v prostoru in na prostem
nad 20 do 35 kV	325 mm		v prostoru in na prostem
nad 35 do 110 kV	1100 mm		v prostoru in na prostem
nad 110 do 220 kV	2200 mm		v prostoru in na prostem
nad 220 do 400 kV	2900 mm		v prostoru in na prostem

* površina dela, ki je pod napetostjo

Za notranje postroje nazivne napetosti do 35 kV so lahko navedene razdalje tudi manjše, če se uporabi izolacijska zaščitna plošča iz materiala, pri kateri električna trdnost in druge lastnosti ustrezajo predpisanim zahtevam za določeno izolacijsko stopnjo po tehničnih normativih in standardih.

42. člen

Izjemoma se dela v bližini napetosti lahko izvajajo brez uporabe izolacijske zaščitne pregrade ali plošče, če ne obstaja možnost uporabe izolacijske zaščitne pregrade ali plošče.

Za izvajanje del po prejšnjem odstavku, varnostne razdalje do delov pod napetostjo, glede na nazivno napetost, ne smejo biti manjše od naslednjih vrednosti:

	do 1000 V	400 mm	v prostoru in na prostem
nad 1 do 10 kV	400 mm		v prostoru
nad 1 do 10 kV	700 mm		na prostem
nad 10 do 35 kV	700 mm		v prostoru in na prostem
nad 35 do 110 kV	1150 mm		v prostoru in na prostem
nad 110 do 220 kV	2300 mm		v prostoru in na prostem
nad 220 do 400 kV	3300 mm		v prostoru in na prostem

43. člen

Pri uporabi lestev, večjih predmetov in transportnih sredstev v zunanjih postrojih in pri delih na vodih, je najmanjša varnostna razdalja približevanja k delom pod napetostjo, glede na nazivno napetost, naslednja:

	do 1000 V	800 mm
nad 1 do 10 kV		1200 mm
nad 10 do 35 kV		1500 mm
nad 35 do 110 kV		2000 mm
nad 110 do 220 kV		3000 mm
nad 220 do 400 kV		4000 mm

Za prehode transportnih sredstev v zunanjih postrojih se varnostna razdalja določa po 42. členu tega pravilnika.

44. člen

Pri gradbenih in drugih neelektrotehniških delih, ne glede na to, kje se izvajajo, kot npr.: postavljanje opažev, pri delih z dvigali, z gradbenimi stroji in pri raznih montažnih in transportnih delih, morajo biti upoštewane naslednje najmanjše varnostne razdalje približevanja delom pod napetostjo, glede na nazivno napetost:

do 1000 V	1000 mm
nad 1 do 110 kV	3000 mm
nad 110 do 220 kV	4000 mm
nad 220 do 400 kV	5000 mm

Pri zagotavljanju navedenih razdalj je treba upoštevati tudi morebitno možnost nihanja, npr. bremen, konstrukcij, transportnih sredstev ali drugega.

Zložljive lestve, naprave za dviganje in drugo se smejo predstavljati samo v položaju predvidenem za transport.

45. člen

Na večsistemskih daljnovodih nad 35 kV je dopustno delo na sistemu, ki je odklopljen, medtem ko so ostali sistemi pod napetostjo. Pri tem varnostna razdalja med delavcem oziroma orodjem in priborom, ki se uporablja ter deli pod napetostjo, ne sme biti manjša od vrednosti iz 43. člena tega pravilnika.

Izpolnjeni morajo biti še naslednji pogoji:

a) Delo na enem stebru oziroma na vodnikih v razpetini, ki meji na steber:

– ozemljitev in kratkostična povezava se izvede po predhodno izvedenih varstvenih ukrepih na obeh koncih odklopljenega daljnovoda,

– kolikor se delo izvaja samo na enem stebru oziroma na oddaljenosti do 50 m od stebra, se ozemljitev in kratkostična povezava izvede le na tem stebru,

– v primeru, da se dela na vodnikih izvajajo na večji oddaljenosti kot 50 m od stebra, se ozemljitev in kratkostična povezava izvede tudi na sosednem stebru, ki meji na razpetino.

b) Delo na odseku daljnovoda, kjer se mesto dela večkrat menja:

– ozemljitev in kratkostična povezava se izvede po predhodno izvedenih varstvenih ukrepih na obeh koncih odklopljenega daljnovoda,

– ozemljitev in kratkostična povezava se izvede na mejnih stebrih odseka daljnovoda, kjer se izvajajo dela,

– znotraj odseka se izvede ozemljitev oziroma kratkostična povezava na stebrih, kjer se izvajajo dela.

Vodnikov ni dopustno prekinjati, ne da bi mesto prekinitve predhodno galvansko premostili. Isto velja tudi za zaščitno vrvo.

Če se dela opravljajo samo na enem vodu in so ostali vodi izklopljeni, se pri delih in zavarovanju uporabljajo določila 34. in 35. člena tega pravilnika.

46. člen

Na večsistemskih daljnovodih do vključno 35 kV je dopustno delo na sistemu, ki je odklopljen, medtem, ko so drugi sistemi pod napetostjo:

– če se delo opravlja s prenosne platforme (košare), postavljene z zunanje strani izklopljenega sistema,

– če je zagotovljena med delavcem oziroma orodjem in priborom, ki ga uporablja ter med deli pod napetostjo, minimalna varnostna razdalja po 43. členu pravilnika.

Za ozemljitev in kratkostično povezavo izklopljenega sistema veljajo določbe 45. člena tega pravilnika.

47. člen

Pri delih na večsistemskih vodih, pri katerih ostajajo nekateri deli pod napetostjo, je potrebno uporabiti posebne ukrepe za preprečitev zamenjave sistema, ki je izklopljen s sistemom, ki je pod napetostjo. Kolikor so stebri daljnovoda kovinski, je treba vodnike, ki se razvlačijo, ozemljiti na te stebre.

48. člen

Pri delih na nadzemnem vodu, katerega trasa teče vzporedno z drugim nadzemnim vodom, ki je pod napetostjo, kakor tudi pri delih pri vlečenju vodnikov vzporedno z nadzemnimi vodi pod napetostjo, je potrebno upoštevati zahteve, določene v 45. členu tega pravilnika.

49. člen

Če so vodniki voda, na katerem se opravljajo dela, vlečejo ali napenjajo pod ali nad vodom, ki je pod napetostjo, je potrebno izvesti ukrepe, s katerimi se prepreči, da bi bila medsebojna razdalja med vodniki manjša od oddaljenosti, določene v 43. členu tega pravilnika.

50. člen

Če se na istih stebrih nahajajo nizkonapetostni in visokonapetostni vodi, je dovoljeno delo na nizkonapetostnem vodu, medtem ko je visokonapetostni vod pod napetostjo, če je med delavci in neizoliranim orodjem ter priborom, ki ga delavci uporabljajo in deli pod napetostjo zagotovljena minimalna razdalja po 43. členu tega pravilnika in če se nizkonapetostni vod ozemlji in kratkostično poveže na mestu dela.

51. člen

Na vodih so dovoljena vsa dela v bližini delov pod napetostjo, ki ne ogrožajo stabilnosti stebra, pri katerih je preprečeno približevanje vodnika na katerem se opravljajo dela, delom pod napetostjo na oddaljenosti, ki ni manjša od varnostne razdalje iz 43. člena tega pravilnika in če so med delom upoštewane predpisane varnostne razdalje.

Dovoljene meje gibanja morajo biti označene na dobro viden način.

52. člen

Pri sekanju vej in drevja v bližini voda, ki je pod napetostjo, se morajo zagotavljati varnostne razdalje iz 44. člena tega pravilnika.

Veje in drevje se sekajo na način, ki je določen v pravilniku o varstvu pri delu v gozdarstvu.

53. člen

Pri delih na prehodih preko drugih objektov (železnica, ceste, telekomunikacijske zveze in drugo), je potrebno:

– upoštevati načela o zagotavljanju varstva pri delu na skupnih deloviščih, v skladu z zakonom o varstvu pri delu in drugimi predpisi,

– zagotoviti, da oddaljenosti od delov pod napetostjo niso manjše od varnostnih razdalj iz 43. člena tega pravilnika.

1.2.3. Varno delo pod napetostjo

54. člen

Delo pod napetostjo predstavlja v primeru, da niso izvedeni posebni in ustrezni varstveni ukrepi, veliko nevarnost za delavce, elektroenergetske postroje, električne naprave, električno opremo, električne instalacije in okolico.

Delo na delih elektroenergetskih objektov, elektroenergetskih postrojev, električnih napravah oziroma opremi pod napetostjo so dovoljena v izjemnih primerih, kar mora biti opredeljeno in utemeljeno ter podrobno obdelano v internih predpisih.

Poseben interni predpis mora obvezno vsebovati podrobna določila za varno delo pod napetostjo, v katerem morajo biti, med drugim, vključene tudi naslednje zahteve:

- delavci, ki taka dela izvajajo, morajo biti strokovnjaki elektrotehniške stroke in glede na vrsto del ter obseg nevarnosti še posebej usposobljeni,
- delavci morajo biti zdravstveno pregledani in morajo biti zdravstveno sposobni za takšna dela,
- izbrani sistem dela pod napetostjo in delovni postopek mora biti vnaprej določen in preverjen,
- delavci morajo glede na izbran način dela pod napetostjo uporabljati ustrezna izolirna orodja, sredstva in opremo za osebno varstvo ter druga zaščitna sredstva in opremo,
- izdelana morajo biti pisna navodila za vsako vrsto dela posebej,
- na mestu dela mora biti zagotovljeno reševanje in prva pomoč v primeru poškodbe delavca z električnim tokom,
- določeni morajo biti dokumenti za varno delo pod napetostjo, njihova vsebina in oblika ter postopek izdajanja.

55. člen

Dela pod napetostjo so prepovedana:

- če obstajajo nevarnosti za življenje ali zdravje delavcev zaradi tega, ker se delovne operacije iz kakršnegakoli razloga ne morejo izvršiti na predpisan način,
- če obstaja na mestu dela nevarnost požara ali eksplozije,
- če obstajajo razmere, navedene v 27. členu tega pravilnika.

1.2.4. Dokumenti za delo

56. člen

Dela na elektroenergetskih objektih in elektroenergetskih postrojih nad 1 kV ter električnih napravah in opremi, napajani z napetostjo nad 1 kV, se izvajajo samo na podlagi določenih dokumentov za delo in sicer: delovnega programa, delovnega naloga, dovoljenja za delo, obvestila o prenehanju dela in depeše.

57. člen

Delovni program se izdaja za vse vrste del, pri katerih sodeluje več delovnih skupin.

S programom se zavaruje delo skupin in določa koordinator del - odgovorni vodja vseh programskih del.

Delovni program mora vsebovati zlasti naslednje podatke:

- naziv podjetja (enote) in datum izdaje delovnega programa, številko delovnega programa,
- predviden datum in čas trajanja del,
- opis del na postrojih in mesta del,
- potrebne manipulacije,
- priimek in ime koordinatorja del - odgovornega vodje vseh programskih del,
- priimek in ime vodij del - vodij delovnih skupin ter navedba dela postroja, na katerem bo določena skupina delala,
- priimke in imena odgovornih oseb za izdajo delovnih nalogov,
- koga je potrebno v zvezi z deli obvestiti,
- komu se dostavijo delovni programi,

- posebna določila,
- podpise odgovornih oseb za sestavo in pregled ter odobritev programa.

Delovni program ne predstavlja samostojnega dokumenta za varno organizacijo dela zato mu morajo obvezno slediti delovni nalogi.

58. člen

Delovni nalog se izdaja za vse vrste del, ki jih izvaja ena delovna skupina.

Delovni nalog izda pooblaščen vodja, vsebovati pa mora zlasti naslednje podatke:

- naziv podjetja (enote) in datum izdaje delovnega naloga,
  - številko delovnega naloga,
  - predviden datum in čas pričetka ter zaključka del,
  - opis del in navedba postroja, opreme oziroma naprave,
  - številko delovnega programa in drugih dokumentov v zvezi z delovno nalogo,
  - priimek in ime koordinatorja del - odgovornega vodje vseh programskih del (kolikor je izdan delovni program),
  - priimek in ime vodje del - vodje delovne skupine,
  - za izvedbo del obvezne manipulacije in ukrepe za zavarovanje mesta dela,
  - potrebne dodatne zavarovalne ukrepe na mestu dela,
  - odgovorna oseba za izdajo dovoljenja za delo,
  - odgovorna oseba za izdajo obvestila o prenehanju dela,
  - način obveščanja prizadetih,
  - komu se dostavi delovni nalog,
  - posebna določila,
  - podpis odgovorne osebe, ki je delovni nalog izdala in osebe, ki je delovni nalog prejela.
- Delovni nalog se lahko izdaja:
- pisno z določenim obrazcem ali s teleprinterjem oziroma telefaksom,
  - ustno, če obstaja možnost snemanja govora,
  - preko govornih telekomunikacijskih zvez z vpisovanjem in preverjanjem teksta.
- Delovni nalog mora biti podan tako, da je izvajalcu naloge razumljivo, kje in kaj mora opraviti in katera opravila vsebuje.

59. člen

Dovoljenje za delo se izda samo za dela v breznapetostnem stanju v III. nevarnostnem območju in za delo v bližini napetosti, ko se uporabljajo katerekoli od petih varnostnih pravil iz 28. člena tega pravilnika.

Dovoljenje za delo izda odgovorna oseba šele takrat, ko so izvršene vse v delovnem nalogu predpisane manipulacije in ukrepi za zavarovanje mesta dela.

Dovoljenje za delo mora vsebovati, zlasti naslednje podatke:

- naziv podjetja (enote) in datum ter čas izdaje dovoljenja za delo,
- številko dovoljenja za delo,
- navedba postroja, opreme ali naprave, na katero se nanašata delovni nalog in to dovoljenje za delo,
- številko delovnega naloga,
- opravljanje manipulacije in ukrepe za zavarovanje mesta del,
- posebna opozorila,
- podpis odgovorne osebe, ki je dovoljenje za delo izdala in odgovorne osebe, ki je dovoljenje za delo prevzela.

Dovoljenje za delo se izdaja pred začetkom dela na dva načina in sicer:

- pisno, z določenim obrazcem ali teleprinterjem oziroma telefaksom (s povratnim potrdilom prejema);
- preko govornih telekomunikacijskih zvez ob vpisovanju podatkov v določene obrazce in preverjanju teksta.

60. člen

Obvestilo o prenehanju dela je dokument, ki ga izda vodja del - vodja delovne skupine po končanem delu ali prekinitvi dela potem, ko se je prepričal, da so se vsi delavci odstranili iz nevarne bližine postroja, opreme ali naprave in da je s teh sredstev odstranjen ves material, orodje, drugi predmeti, prenosne naprave za ozemljitev in kratkostično povezavo ter ostala sredstva za zavarovanje.

Obvestilo o prenehanju del vsebuje med drugim:

- naziv podjetja (enote),
  - številko obvestila o prenehanju dela,
  - izjavo, da so dela na postroju, opremi oziroma napravi končana, da je s teh sredstev odstranjen ves material, orodje in drugi predmeti ter da so opozorjeni, da morajo ravnati s postroji, kot da so pod napetostjo,
  - izjava, da so prenosne naprave za ozemljevanje in kratkostično povezavo in druga zavarovalna sredstva odstranjena z mesta del,
  - datum in čas predaje obvestila,
  - podpis odgovorne osebe, ki je obvestilo o prenehanju dela prevzela in odgovorne osebe, ki ga je predala.
- Obvestilo o prenehanju dela se izdaja na enak način kot se izdaja dovoljenje za delo.

61. člen

Z depešo se dajejo kratka in pomembna obvestila, zahtevki in odobritve obratovalnega značaja.

Depeše se obojestransko vpisujejo v knjigo depeš. Depeše se prenašajo preko govornih telekomunikacijskih zvez ob preverjanju vpisanega teksta.

Depeša vsebuje zlasti:

- številko pošiljatelja depeše,
- datum in točen čas oddaje in prevzema depeše,
- ime organizacije (organizacijske enote), ki oddaja in prevzema depešo,
- kratko in jasno vsebino depeše,
- priimek in ime osebe, ki je sestavila depešo,
- priimek in ime osebe, ki je depešo oddala ter priimek in ime osebe, ki je depešo sprejela.

62. člen

Organizacije oziroma delodajalci morajo z internimi predpisi opredeliti vsebino dokumentov za delo in način njihove izdaje oziroma uporabe.

1.2.5. Organizacijski pogoji za varno delo delavca

63. člen

Delo mora biti organizirano tako, da se zagotovijo pogoji za varno delo delavcev.

Za elektroenergetske objekte, elektroenergetske postroje ter električne naprave in opremo napajano z napetostjo nad 1 kV, morajo obstajati podrobna navodila o manipulacijah in o varnem delu pri posluževanju ter vzdrževanju.

64. člen

Samo delavci s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za izvajanje posameznih nalog lahko izdajajo delovni nalog, opravljajo nadzor, določajo organizacijo dela in preverjajo izvajanje neposrednih tehničnih del pri posluževanju in vzdrževanju elektroenergetskih objektov, elek-

troenergetskih postrojev ali električnih naprav in opreme, od katerih je odvisna varnost delavcev in tehničnih sredstev.

65. člen

V območju nevarnosti zaradi visoke napetosti nad 1 kV morata dela opravljati najmanj dva ali več delavcev, od katerih eden vodi delo.

Vizualni pregled objektov, postrojev, električnih naprav oziroma opreme in upravljanje elektroenergetskih postrojev, električnih naprav in opreme ter zavarovanje mesta dela lahko opravlja tudi en sam delavec.

En delavec lahko izjemoma opravlja tudi druga enostavnejša dela, če mu je izdan delovni nalog ali če je izvajanje dela na tak način predvideno z internim navodilom organizacije.

66. člen

Pred začetkom izvajanja del mora vodja del - vodja delovne skupine pridobiti od pooblaščenega osebe dovoljenje za delo in ostale dokumente za delo.

Vodja del - vodja delovne skupine:

- preveri izvedene ukrepe varstva pri delu,
- ugotovi sosednje dele pod napetostjo in
- izvede potrebne dodatne varstvene ukrepe.

Izjemoma vodja del - vodja delovne skupine dobi dovoljenje za delo tako, da mora sam izklopiti in zavarovati mesto dela.

Pred začetkom izvajanja del mora vodja del - vodja delovne skupine seznaniti in opozoriti delavce na sosedne dele pod napetostjo in na nevarnosti, ki se lahko med delom pojavijo.

Samo vodja del - vodja delovne skupine je pristojen izdati nalog za začetek dela.

Prepovedano je pričeti z deli samo na osnovi predhodno dogovorjenega časa izklopa in brez izvedbe varstvenih ukrepov.

67. člen

Izvršeni ukrepi za zavarovanje mesta dela se ne smejo opustiti pred prenehanjem del.

Če določen postopek zahteva, se meritve in preizkusi lahko izjemoma opravljajo na delih, ki niso ozemljeni in kratkostično povezani, vendar se meritvene zveze postavljajo in snemajo, ko sta izvedena ozemljitev in kratkostična povezava.

68. člen

Po prenehanju del vodja del - vodja delovne skupine preverja pravilnosti izvedenih del, daje nalog delovni skupini, da odstrani orodje, pribor in zavarovanje ter da se oddalji od mesta dela. Vodja del - vodja delovne skupine preda nato delavcu, pooblaščenemu za izdajanje dovoljenja za delo, obvestilo o prenehanju del.

69. člen

Po prejemu obvestilu o prenehanju del pooblaščen delavec za izdajanje dovoljenja za delo začne odstranjevati tiste ukrepe za zavarovanje mesta dela, ki jih je izvedel ali so bili izvedeni po njegovem nalogu.

Elektroenergetski objekt, elektroenergetski postroj, električna naprava in opreme se lahko da v obratovanje, ko so izvedena opravila iz prvega odstavka tega člena.

Prepovedano je vklapljanje navedenih sredstev samo na podlagi predhodno dogovorjenega časa in brez predpisanega obvestila o prenehanju del in pripravljenosti elektroenergetskega objekta, elektroenergetskega postroja, električne naprave in opreme za obratovanje.

2. Ukrepi varstva pri delu pri posluževanju in delu na elektroenergetskih objektih in elektroenergetskih postrojih ter električnih napravah, električni opremi in električnih instalacijah napetosti do 1000 V

2.1. Posluževanje

70. člen

S stikalnimi aparati na stikalnih blokih v elektroenergetskih postrojih v notranjih industrijskih mrežah in električnih instalacijah, lahko manipulira samo usposobljen in pooblaščen delavec, ki pozna elektroenergetske postroje, električne naprave oziroma opremo in njihove električne sheme.

71. člen

Pregled elektroenergetskih postrojov in drugih sredstev za delo do 1000 V lahko samostojno opravlja delavec, ki upravlja z določenim električnim postrojem ali drugim sredstvom za delo.

72. člen

Vstopanje v prostore, v katerih se nahajajo elektroenergetski postroji in pristop do teh prostorov, se uredi s posebnim internim predpisom. Ti prostori morajo biti zaklenjeni, ključi pa varno spravljene in dostopni samo pooblaščenim osebam.

73. člen

Zamenjava talilnih vložkov varovalk se praviloma opravlja v breznapetostnem stanju, lahko pa tudi pod napetostjo, vendar brez obremenitve.

Zamenjavo talilnih vložkov nizkonapetostnih uvojnih varovalk pod napetostjo in obremenitvijo, lahko opravljajo usposobljene strokovne osebe elektrotehniške stroke oziroma elektrotehniško poučeni delavci, če so izpolnjeni pogoji po dani razpredelnici ter ob uporabi ustreznih zaščitnih sredstev.

	Nazivna napetost (V)	Tip varovalk	Nazivni tok (A)
	do 380 izmenična	DO, D	do 63
	nad 380 izmenična	D	do 16
	do 24 enosmerna	DO, D	ni omejeno
od 24	do 60 enosmerna	DO	do 6
od 60	do 110 enosmerna	DO	do 2
od 24	do 60 enosmerna	D	do 16
od 60	do 110 enosmerna	D	do 5
od 110	do 750 enosmerna	D	do 1

Organizacije in delodajalci opredelijo program poučevanja za elektrotehniško poučene delavce iz prejšnjega odstavka v splošnem aktu.

Če usposobljene strokovne osebe elektrotehniške stroke izvajajo zamenjavo talilnih vložkov NV varovalk izjemoma pod napetostjo oziroma pod obremenitvijo, morajo to izvajati na varen način ter ob uporabi ustreznih zaščitnih sredstev in opreme (zaščitna čelada, zaščitna očala ali zaščitni ščit za obraz, usnjene rokavice, ročaj za zamenjavo NV varovalk oziroma varnostni ročaj).

Krpanje oziroma premoščanje varovalnih vložkov je prepovedano.

74. člen

Poseganje v električne naprave ali električno opremo in električne instalacije v eksplozijsko ogroženih prostorih, ki so pod napetostjo, je prepovedano.

Delo na teh napravah lahko izvajajo samo osebe, ki so za to posebej strokovno usposobljene.

2.2. Delo

75. člen

Glede na varstvene ukrepe pred nevarnostjo električnega toka se razvrstijo dela na elektroenergetskih objektih in elektroenergetskih postrojih, električnih napravah, električni opremi in električnih instalacijah napetosti do 1000 V v tri kategorije, v skladu s 24. členom tega pravilnika.

76. člen

Če obstajajo razmere, določene v 27. členu tega pravilnika, dela na nadzemnih vodih in priključkih ter na stikalnih napravah, ki so neposredno povezani z nadzemnimi vodi, niso dovoljena.

2.2.1. Varno delo v breznapetostnem stanju

77. člen

Za opravljanje del v breznapetostnem stanju se uporabljajo varstveni ukrepi, določeni v 28. členu tega pravilnika. V primeru, da varstvenih ukrepov, določenih v 28. členu ni mogoče povsem izvesti, se lahko upoštevajo naslednja dopolnila:

- namestitve tablice prepovedi vklopitve,
- v konstrukcijah stikalnih aparatov, pri katerih ločitev ni vidna, se lahko odstopa od pogoja vidljivosti,
- če je tokokrog avtomatizirano upravljan, je ob zavarovanju mesta dela v breznapetostnem stanju potrebno preprečiti delovanje avtomatike,
- pri delih na stikalnih blokih se lahko ozemljitev in kratkostična povezava opusti, če tehnologija dela tega ne dopušča in je zagotovljeno breznapetostno stanje ter če ne obstaja nevarnost atmosferskih vplivov na mesto dela in nevarnost večstranskega napajanja,
- pomožne tokokroge je na mestu dela treba izklopiti, če ni onemogočen neposreden dotik z neizoliranimi deli in če lahko preko njih pride do nekontroliranega vklopa stikalnih naprav.

Za ugotavljanje breznapetostnega stanja se lahko uporabljajo samo ustrezni instrumenti in indikatorji. Uporaba raznih žarnic, preizkusnih svetilk in podobno je prepovedana.

Organizacije oziroma delodajalci morajo s pisnim navodilom podrobneje urediti: izvajanje izklopov, nameščanje opozoril, ograjevanje mesta dela, preizkus breznapetostnega stanja, ozemljevanja in kratkostične povezave.

78. člen

Pri nadzemnih vodih napetosti do 1000 V ozemljitev in kratkostična povezava na mestih ločevanja od napetosti ni potrebna.

Na vodih iz prvega odstavka tega člena se lahko v bližini mesta dela vodniki, vključno nevtralni vodnik in vodnik javne razsvetljave, če ne obstoji možnost ozemljevanja, samo kratkostično povežejo. Prenosne naprave za ozemljitev in kratkostično povezavo se v tem primeru najprej vežejo z nevtralnim vodnikom in nato s faznimi vodniki in vodnikom javne razsvetljave.

Postopek pri odstranjevanju prenosne naprave za ozemljitev in kratkostično povezavo se opravlja po obratnem vrstnem redu.

79. člen

Če je zagotovljeno breznapetostno stanje, se lahko na mestu dela pri delih na kablskih vodih napetosti do 1000 V opusti ozemljitev in kratkostična povezava.

Pri delih na kablskem vodu, ki prehaja v nadzemnega, je obvezna ozemljitev in kratkostična povezava.

80. člen

Pri delih na kablskih vodih napetosti do 1000 V v breznapetostnem stanju, se uporabljajo določbe 38., 39. in 40. člena tega pravilnika.

2.2.2. Varno delo v bližini delov pod napetostjo

81. člen

Pri delih, ki se izvajajo v neposredni bližini delov pod napetostjo in se ne morejo izklopiti, se mora preprečiti dotik s pomočjo dovolj trdnih in varno postavljenih izolacijskih zaščitnih pregrad, plošč, prekrival in drugo.

82. člen

Izjemoma se dela v bližini napetosti lahko izvajajo brez uporabe izolacijske zaščitne pregrade ali plošče, če ne obstaja možnost uporabe izolacijske zaščitne pregrade ali plošče. Varnostna razdalja do delov pod napetostjo ne sme biti manjša od 400 mm.

83. člen

Pri uporabi lestev, večjih predmetov in transportnih sredstev za delo na postrojih na prostem in pri delu na vodih, mora biti najmanjša varnostna razdalja približevanja k delom pod napetostjo 800 mm.

84. člen

Pri gradbenih in drugih neelektrotehniških delih, ne glede na to, kje se izvajajo, kot npr. postavljanje opažev, pri delih z dvigali, z gradbenimi stroji in pri raznih montažnih in transportnih delih, mora biti najmanjša varnostna razdalja do delov pod napetostjo 1000 mm.

Pri zagotavljanju navedene razdalje se mora upoštevati tudi morebitna možnost nihanja npr. bremen, konstrukcij, transportnih sredstev in drugega.

Zložljive lestve, naprave za dviganje in drugo se sme predstavljati samo v položaju, predvidenem za transport.

2.2.3. Varno delo pod napetostjo

85. člen

Delo pod napetostjo predstavlja v primeru, da niso izvedeni posebni in ustrezni varstveni ukrepi veliko nevarnost za delavce, elektroenergetske postroje, električne naprave, električno opremo, električne instalacije in okoličilo.

86. člen

Delo pod napetostjo je dovoljeno:

1. Če tok kratkega stika na mestu dela ne presega 3 m A izmeničnega toka (efektivna vrednost) oziroma 12 m A enosmerne toka, ali če energija ne presega 350 m J.
2. Če nazivna napetost ne presega 25 V izmenične oziroma 60 V enosmerne napetosti brez valovitosti in če se električna oprema uporablja samo v normalnih pogojih in kjer se ne pričakuje velika površina dotika s človeškim telesom. Upoštevati je treba nevarnost zaradi električnega obloka.

3. Kolikor se električna oprema uporablja v vlažnih oziroma mokrih prostorih in kjer se pričakuje velika površina dotika s človeškim telesom se mora v skladu s tehničnimi normativi in standardi upoštevati za nevarne nižje vrednosti napetosti, kot je navedeno pod točko 2. tega člena oziroma je treba izvesti ustrezne varstvene ukrepe. Upoštevati je treba nevarnost zaradi električnega obloka. Delo lahko opravljajo samo ustrezno usposobljene osebe elektrotehniške stroke.

4. V območju izmenične napetosti 25 do 50 V in enosmerne napetosti 60 do 120 V brez valovitosti, je

dovoljeno delo pod napetostjo ob uporabi izolirnega orodja in osebnih varovalnih sredstev, upošteva nevarnost zaradi električnega obloka in razmer na mestu dela.

Delo lahko opravljajo samo ustrezno usposobljene osebe elektrotehniške stroke.

5. Če se z delom pod napetostjo lahko prepreči neposredna nevarnost za življenje in varnost ljudi ter velika materialna škoda kot posledica eksplozije oziroma požara, je treba pri delu upoštevati ustrezne varstvene ukrepe ter je treba uporabljati ustrezna sredstva in opremo za osebno varnost ter drugo opremo. Dela lahko opravljajo samo ustrezno usposobljene osebe elektrotehniške stroke.

87. člen

Dela pod napetostjo nad 50 V izmenične napetosti in 120 V enosmerne napetosti do 1000 V so dovoljena v izjemnih primerih in po enakih kriterijih, kot je to navedeno v 54. členu tega pravilnika.

88. člen

Pod napetostjo je dovoljeno opravljati električne meritve in preizkuse na električnih napravah, električni opremi in električnih instalacijah z namenom, da se ugotovi stanje električne naprave, električne opreme ali električne instalacije ter ugotovi mesto okvare.

Če gre pri opravljanju električnih meritev ali preizkusov po prvem odstavku tega člena za napetostne, tokovne ali energijske nivoje, ki presegajo vrednosti po 1. in 2. točki 86. člena tega pravilnika je treba upoštevati varstvene ukrepe za takšne meritve in preizkuse. Obvezno se mora uporabljati ustrezna sredstva in opremo za osebno varstvo.

Varstveni ukrepi za opravljanje takšnih meritev in preizkusov morajo biti opredeljeni v splošnem aktu organizacije oziroma delodajalca.

89. člen

Uporabljena sredstva za delo morajo ustrezati določilom tehničnih predpisov in standardov.

90. člen

Dela pod napetostjo so prepovedana v primerih, ki so navedeni v 55. členu tega pravilnika.

91. člen

Pri meritvah in preizkusih električnih naprav oziroma električne opreme v preizkuševališčih (premičnih ali nepremičnih), je potrebno izvesti naslednje varstvene ukrepe:

1. preizkuševališča morajo imeti glavno stikalo z zaklepanjem v izklopljenem položaju, s katerim je možno vidno ločiti dovod električne energije;
2. preizkuševališča morajo imeti svetlobno signalizacijo za ugotavljanje prisotnosti napetosti v samem preizkuševališču;
3. preizkuševališče mora imeti urejeno ograjo (zaslone) z opozorilnimi napisi. Kovinski deli ograje morajo biti ozemljeni s fino žično bakreno vrvjo preseka vsaj 10 mm²;
4. na mestih dela mora biti urejena možnost za izklop v sili;
5. med preizkusi oziroma meritvami ne sme biti v območju ograje nihče, razen merilcev;
6. po končanih meritvah je treba izklopiti napetost in napajalni krog kratkostično povezati.

92. člen

Pri pripravi meritev in sestavljanju merilnega vezja se postopa na naslednji način:

1. merilno vezje se sestavi na osnovi vnaprej izdelane vezalne sheme in to v breznapetostnem stanju;
2. merilno vezje se sestavlja od preizkušanca do vira energije;
3. ob sestavljanju vezja so naprave izklopljene;
4. za preizkus se vklopi napetost, ki ne sme biti višja od polovice končne vrednosti in se nato dviga s primerno hitrostjo do končne vrednosti;
5. po končanih meritvah se postopa v obratnem vrstnem redu.

2.2.4. Organizacijski ukrepi za varno delo

93. člen

Organizacije oziroma delodajalci s splošnim aktom določijo ukrepe, ki zagotavljajo varno delo na elektroenergetskih postrojih, električnih napravah, električni opremi in električnih instalacijah napetosti do 1000 V, za postopanje pri pripravi dela, v zvezi z obliko, vsebino in izdajanjem dokumentov za delo ter glede nadzora v času dela.

94. člen

Dela na elektroenergetskih postrojih, električnih napravah, električni opremi in električnih instalacijah napetosti do 1000 V se razen, ko gre za delo pod napetostjo, opravljajo po ustnem ali pisnem delovnem nalogu pooblaščenih oseb.

3. Preprečevanje poškodb z električnim tokom zaradi inducirane napetosti

95. člen

Pri izvajanju del na elektroenergetskih vodih, ki potekajo v bližini drugih vodov pod napetostjo, je potrebno izvesti naslednje varstvene ukrepe:

- pri nameščanju in snemanju naprav za ozemljitev in kratkostično povezavo mora delavec uporabiti izolacijske palice,
- vodniki, na katerih se dela, morajo biti ozemljeni,
- posebno pozornost je potrebno posvetiti nevarnosti pred inducirano napetostjo in preventivnim ukrepom preprečevanja poškodb zaradi udara električnega toka inducirane napetosti,
- pri podajanju orodja ali drugih priprav s tal, mora delavec, ki se nahaja na višini ali na dvigalu, uporabljati izolacijsko vrv,
- pri opravljanju popravil in regulacije na odvodnem ločilniku je potrebno namestiti prenosno napravo za ozemljitev in kratkostično povezavo na vsaki strani odvodnega ločilnika, ne glede na to, ali je ta opremljen z ozemljilnimi noži ali ne,
- pri delu na nadzemnih vodih z dvema ali več vodniki po fazi, kolikor so ti medsebojno razdvojeni z distančniki, ki so opremljeni z izolacijskimi vložki, se mora ozemljiti vsak vodnik,
- pri vlečenju vodnikov v neposredni bližini vodnika visoke napetosti je treba ozemljiti vodnike, ki se vlečejo.

4. Zaščitna sredstva za varstvo pred udarom električnega toka

96. člen

Sredstva in oprema za osebno varstvo delavcev pri delu pred udarom električnega toka, pred delovanjem električnega obloka, pred produkti gorenja in pred padci z višine so:

1. Varstvena oprema:
  - izolacijske palice (manipulacijske, merilne, palice za ozemljevanje), izolirne klešče (za varovalke in za električne meritve) in indikatorji napetosti,

- prenosne naprave za ozemljitev in kratkostično povezavo,
  - izolirne lestve, izolirne platforme, izolirne prevleke, izolirne pregrade in okrovi,
  - izolirna sredstva za delo pod napetostjo in elektro-montersko orodje z izolacijskimi držali - ročkami,
  - sredstva za ograditev in izoliranje od delov pod napetostjo ter znaki za opozorila in prepovedi,
  - izolirne preproge, izolirna pokrivala in izolirni podstavki.
2. Varstvena sredstva:
    - izolirne rokavice, škornji, galoše,
    - zaščitna očala, usnjene rokavice, zaščitne maske, varnostni pas, varovalne vrvi, zaščitna čelada.

97. člen

Delavci, ki uporabljajo varstvena sredstva morajo upoštevati v zvezi z uporabo teh sredstev zlasti naslednje ukrepe:

- izolirna varstvena sredstva se lahko uporabljajo samo namensko in za napetosti, za katere so predvidena,
- osnovna izolirna varstvena sredstva so predvidena za uporabo v zaprtih električnih prostorih in na nadzemnih vodih samo v suhem vremenu. Na odprtih prostorih v vlažnih razmerah se lahko uporablja po navodilu proizvajalca izolirna sredstva posebne konstrukcije, ki so predvidena za delo v takih razmerah,
- pred vsako uporabo zaščitnega sredstva je obvezen pregled njegove brezhibnosti, čistoče in ugotovitve roka uporabe teh sredstev.

Uporaba varstvenih sredstev, ki so poškodovana ali jim je potekel rok uporabe, je prepovedana.

5. Ozemljitev in kratkostična povezava

98. člen

Ozemljitev in kratkostična povezava se izvaja z ozemljilnim stikalom ali z ustrežno prenosno napravo za ozemljitev in kratkostično povezavo.

Prerez vrvi prenosnih naprav za ozemljitev in kratkostično povezavo mora biti izbran, glede na pričakovani kratkostični tok in čas trajanja kratkostičnega toka, v skladu s tehničnimi normativi in standardi.

Vrv mora biti izdelana iz tankih bakrenih žic in zaščitena pred mehanskimi poškodbami.

Sponke morajo biti dimenzionirane tako, da vzdržijo pričakovane termične in dinamične obremenitve toka kratkega stika.

99. člen

Na vodih napetosti nad 1 kV je dovoljena uporaba prenosne naprave za ozemljitev in kratkostično povezavo z bakreno vrvjo prereza 25 mm², če je vod določen in če je na vseh koncih voda, od koder bi lahko prišla obratovna napetost, izvedena ozemljitev in kratkostična povezava z napravami, ki so dimenzionirane tako, da vzdržijo pričakovane toke kratkega stika v skladu z 98. členom tega pravilnika.

100. člen

Ozemljene kovinske konstrukcije se lahko uporabljajo za ozemljitev in kratkostično povezavo, če imajo ekvivalenten prerez v skladu z določbo 98. člena tega pravilnika in če so spoji na konstrukciji dobro prevodni.

101. člen

Prenosne naprave za ozemljitev in kratkostično povezavo, ki so bile izpostavljene toku kratkega stika ali so poškodovane, se morajo izločiti iz uporabe.

102. člen

V območjih visoke napetosti, v katerih obstaja možnost induciranja napetosti zaradi elektrostaticnih in elektromagnetnih vplivov, je treba kovinske odre, dvigala, transportna sredstva in ostale dolge vodljive predmete začasno ozemljiti z bakrenim vodnikom preseka 16 mm² zaradi odvajanja induciranih napetosti.

VI. DELOVNI PROSTORI, MESTA DELA IN DELOVIŠČA

103. člen

V delovnih prostorih in na mestih dela se izvajajo stalne električne instalacije, glede na klasifikacijo delovnega prostora oziroma delovnega mesta in v skladu s tehničnimi normativi in standardi.

104. člen

V vseh delovnih prostorih in na mestih dela, ne glede na njihovo klasifikacijo, se mora na vseh stalnih električnih instalacijah ter električnih napravah in električni opremi izvajati varstvo pred električnim tokom, v skladu s predpisi in standardi.

V smislu zaščite pred eksplozijo je potrebno upoštevati predpise in standarde protieksplzijske zaščite.

105. člen

Začasne električne instalacije na deloviščih se izvajajo na način in po postopku, določenem v 6., 7., 8. in 9. členu tega pravilnika s obvezno ureditvijo varstva pred električnim tokom, v skladu s tehničnimi predpisi in standardi.

106. člen

Pristopni, neizolirani vodljivi deli elektroenergetskih postrojev (vodi, zbiralnice, ločilke in varovalke, sponke električnih strojev in aparatov ipd.) morajo biti z dostopnih strani zavarovani z okrovi ali preprekami ali biti izven dosega rok.

Konci vodnikov in kablov, ki niso v uporabi, lahko pa pridejo pod napetost, se morajo kratkostično povezati in izolirati.

107. člen

Električni razdelilniki morajo biti projektirani in izdelani ter nameščeni v skladu s tehničnimi predpisi in standardi.

Električni razdelilniki morajo biti stalno dostopni in ustrezno označeni.

108. člen

Ohišja in okrovi električno-prevodnih delov električnih naprav ali električne opreme morajo biti tako izvedeni, da se snemanje ali odstranjevanje oziroma odpiranje lahko izvede samo s pomočjo ključev ali orodja.

109. člen

Pri napajanju porabnikov z električnim tokom iz agregata je treba za zaščito pred nevarnostjo električnega toka upoštevati tehnične predpise in standarde.

110. člen

Začasne električne vode na odprtem prostoru delovišča je treba izvesti z izoliranimi vodniki na zanesljivo postavljenih drogih, ki so nameščeni tako, da se najnižja točka vodnika nahaja najmanj 2,5 m nad mestom dela, 3,5 m nad prehodom za pešce in 6 m nad prehodom za vozila.

Vodniki, ki so nameščeni na višinah manj kot 2,5 m od tal ali podesta, morajo biti mehansko zaščiteni s cevmi ali na podoben način, če so izpostavljeni nevarnosti mehanskih poškodb.

Svetilke za splošno razsvetljavo napetosti 220 V morajo biti nameščene najmanj 2,5 m od tal. Če so postavljene svetilke na manjši višini, morajo biti te zaščitene tako, da je onemogočen dotik vodljivih delov ter morajo biti opremljene z zaščitnim steklom in zaščitno mrežo. V primeru, da niso zaščitene, se smejo priključiti na napetost do 24 V. Po možnosti se uporabijo svetilke II. razreda.

Vtiči in natiči na zvižavih vodnikih morajo imeti mehansko odporno izolacijsko ohišje.

111. člen

Ob prekinitvi ali pri ponovnem dovodu električne energije mora biti s tehničnimi in varstvenimi ukrepi zagotovljeno, da ni nevarnosti za delavce, naprave in opremo ter delovno okolje.

112. člen

Vsa montažna in remontna dela na električnem omrežju ali elektroenergetskih postrojih ali v njihovi bližini, kot tudi dela na priklapljanju ali odklapljanju vodnikov, se mora izvajati v breznapetostnem stanju ter ob uporabi ukrepov iz 28. in 65. člena tega pravilnika, razen v primerih, ko so izpolnjeni pogoji iz 54., 86., 87. in 88. člena tega pravilnika.

113. člen

Zamenjava žarnic se opravlja v breznapetostnem stanju. Izjemoma je dovoljena zamenjava žarnic do 1000 W in napetosti do 250 V proti zemlji pod napetostjo, če se vrši po določenem postopku in uporabi ustreznih zaščitnih sredstev.

114. člen

Svetilke in električno orodje izmenične napetosti do 50 V se morajo napajati iz varnostnega ločilnega transformatorja ali drugega izvora, ki nudi enako stopnjo varnosti, v primeru uporabe orodij visoke frekvence pa iz frekvenčnega pretvornika.

115. člen

Priključevanje elektromotorjev, električnega orodja, naprav za električno osvetlitev in drugih električnih porabnikov na električno omrežje, se mora izvajati s pomočjo priprav in naprav, predvidenih za ta namen.

Improvizirano priključevanje električnih porabnikov na električno omrežje z ovijanjem koncev vodnika ipd., je prepovedano.

116. člen

Delavci, ki poslužujejo in vzdržujejo elektroenergetske postroje, električne naprave ali električno opremo in električne instalacije, morajo uporabljati ustrezna zaščitna sredstva in orodja z izoliranimi držali.

Izolirna zaščitna sredstva in orodja morajo imeti trajno označene napetosti, pri katerih je dovoljena njihova uporaba.

117. člen

Gumijasta zaščitna sredstva se morajo hraniti v suhem prostoru, ločeno od orodij in se morajo varovati pred vplivom olja, bencina in drugih snovi, ki škodujejo gumi.

Gumijasta zaščitna sredstva se morajo pred uporabo pregledati in očistiti umazanije ter v primeru, če so površine vlažne, obrisati in osušiti.

Uporaba zaščitnih sredstev, ki so poškodovana, je prepovedana.

VII. PRENOSNO ORODJE, PRENOSNE ELEKTRIČNE SVETILKE IN LOČILNI TRANSFORMATORJI

118. člen

Uporaba prenosnih orodij je odvisna od delovnega okolja, v katerem se uporablja in od pogojev, določenih v 8. in 9. členu tega pravilnika.

119. člen

Na prostem se lahko pri delu uporabljajo samo prenosna orodja II. ali III. razreda.

120. člen

Na mestih dela s posebno neugodnimi razmerami, kot v mokrem okolju, vročem okolju, utesnjenem prevodnem okolju ipd., se morajo uporabljati prenosna orodja III. razreda ali orodja napajanja iz ločilnega transformatorja ali drugega vira napajanja, ki zagotavlja enako stopnjo varnosti.

121. člen

Za priključevanje prenosnega orodja in električnih svetilk se uporabljajo z gumo izolirani vodniki vrste GG/J, kot premični vodniki pa se uporabljajo gumijasti vodniki vrste GN oziroma GG/T.

Za zaščito uvodnih vodnikov pred prevelikim zvijanjem in poškodbami morajo biti na orodju nameščene uvodnice iz izolacijskega materiala.

Podaljševanje delavniškega kabla je dovoljeno samo s pomočjo brezhibnih podaljševalnih garnitur. Krpanje kablov je prepovedano.

122. člen

Zaščita pred napetostjo dotika prenosnega orodja I. razreda se mora izvajati s pomočjo posebnega zaščitnega vodnika, ki se nahaja v večžilnem priključnem kablu.

123. člen

Med uporabo prenosnega orodja ni dovoljeno natezanje in zvijanje priključnega kabla, kot tudi ne križanje tega kabla z jeklenimi vrvmi, kabli za varjenje in cevmi za plinsko varjenje in rezanje.

124. člen

Če v času dela s prenosnim orodjem zmanjka napetosti ali pri daljši prekinitvi delovne operacije ter pri oddaljivosti z mesta dela, se mora orodje v izklopljenem položaju ločiti od električne instalacije.

125. člen

Prenosna orodja se smejo priključevati in izključevati iz vtičnice ter regulirati samo po predhodnem izklopu in zaustavitvi. Izjema so tiste regulacije, za katere je v naprej predvideno, da se izvajajo med delovanjem.

126. člen

Pri delu s prenosnim orodjem je prepovedano:

- dajati v uporabo električno orodje delavcem, ki niso usposobljeni za varno delo s takim orodjem,
- vnašati v notranjost kotlov, kovinskih rezervoarjev, cistern ipd., prenosne ločilne in varnostne ločilne transformatorje ter druge vire napajanja, ki zagotavljajo enako stopnjo varnosti kot ločilni transformatorji (motorgeneratorje in frekvenčne pretvornike),
- podajati orodje v vključenem (delovnem) stanju.

127. člen

Brezhibnost prenosnega orodja, prenosnih svetilk, kablskih podaljškov, varnostnih ločilnih transformatorjev in ločilnih transformatorjev se mora periodično ugotavljati in preizkušati v skladu s predpisi.

128. člen

Pri izdajanju prenosnih električnih orodij, prenosnih električnih svetilk, kablskih podaljškov, varnostnih ločilnih in ločilnih transformatorjev ter drugih virov napajanja mora tako delavec, ki jih izdaja, kot delavec, ki jih prevzema, preveriti, če na njih ni vidnih mehanskih poškodb.

129. člen

Ročne električne svetilke morajo ustrezati pogojem iz standardov. Na prostorih z zunanji vplivi in za delo v kotlih in podobnih objektih, morajo biti zaščitene z zaščitnim steklom in z zaščitno mrežo. Za delo v tesnih vodljivih prostorih se morajo uporabljati samo ročne svetilke za varnostno malo napetost do 24 V pri izmenični napetosti in do 60 V enosmerne napetosti, brez valovitosti. Izmenični izvor je lahko varnostni ločilni transformator ali drug enakovredni izvor v skladu s tehničnimi normativi oziroma standardi. Napajanje z enosmerno napetostjo mora biti izvedeno iz galvansko ločenega enosmernega izvora.

130. člen

Ločilni transformatorji, varnostni ločilni transformatorji in drugi enakovredni izvori v skladu s tehničnimi normativi za napajanje ročnih električnih svetilk in prenosnega električnega orodja, se morajo nahajati izven nevarnega prostora, v katerem se opravljajo dela (kotli, kabelski jaški ipd.).

131. člen

Prepovedano je napajanje ročnih električnih svetilk in prenosnega električnega orodja z nižano napetostjo preko avtotransformatorjev, delilnikov napetosti in drugih podobnih naprav.

132. člen

Prenosni varnostni ločilni transformator in ločilni transformator mora biti v izvedbi II. razreda.

133. člen

Priključki varnostnega ločilnega transformatorja in ločilnega transformatorja morajo ustrezati zahtevam iz tehničnih normativov in standardov.

134. člen

Prepovedana je zamenjava pregorelih žarnic na prenosnih električnih svetilkah v tesno vodljivih prostorih, kot npr. v jašku, rovu, kurišču kotla, v kovinskih rezervoarjih in podobno, če predhodno svetilka ni izključena iz vtičnice.

VIII. NOTRANJI NADZOR

135. člen

Organizacije oziroma delodajalci morajo poskrbeti, da se izvaja notranji nadzor, vzdrževanje, pregledi in preizkušanje elektroenergetskih postrojev, električnih naprav, električne opreme in električnih instalacij ter zaščitnih sredstev v skladu s tehničnimi normativi, standardi, predpisi varstva pri delu, navodili proizvajalca in v rokih, določenih v predpisanih listinah.

Organizacije oziroma delodajalci so dolžni o rezultatih pregledov, preizkusov in meritev voditi evidenco.

136. člen

Pregledi in preizkusi elektroenergetskih postrojev, električnih naprav, električne opreme in električnih instalacij ter porabnikov se izvajajo:

1. pred zagonom, po spremembi, vzdrževanju oziroma premestitvi na drugo mesto in
2. periodično.

Kolikor roki periodičnih pregledov niso določeni, jih mora organizacija oziroma delodajalec določiti v splošnem aktu tako, da se pravočasno odkrijejo pomanjkljivosti in nepravilnosti.

137. člen

Vsak delavec mora takoj prijaviti neposrednemu vodji oziroma pristojni službi v organizaciji oziroma delodajalcu kakršnokoli okvaro in pomanjkljivost, ki jo je opazil na električnih postrojih, električnih napravah, električni opremi ter električnih instalacijah.

138. člen

Pregled in preizkušanje stanja izvedenih varovanj pred statično elektriko se opravlja po pravilniku o tehničnih predpisih za varstvo pred statično elektriko.

139. člen

Pregled in preizkušanje strelvodnih instalacij se opravlja po pravilniku o tehničnih predpisih za strelovode.

IX. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

140. člen

Organizacije oziroma delodajalci, ki imajo elektroenergetske postroje oziroma pri svojem delu uporabljajo električne naprave, električno opremo ter električne instalacije, morajo uskladiti svoje interne akte o varstvu pri delu z določbami tega pravilnika v roku 6 mesecev od dneva pričetka veljave tega pravilnika.

141. člen

Z uveljavitvijo tega pravilnika se preneha uporabljati pravilnik o varstvenih ukrepih zoper nevarnost električnega toka v delovnih prostorih in na delovnih krajih (Uradni list FLRJ, št. 107/47).

142. člen

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu.

Št. 185-01/92

Ljubljana, dne 1. junija 1992.

Ministrica za delo
Jožica Puhar l. r.

1484.

ODLOČBA

Ustavno sodišče je na pobudo Branka Koržeta iz Ljubljane v postopku za oceno ustavnosti zakona o delovnih razmerjih po obravnavanju na sejah dne 9. 4., 23. 4. in 14. 5. 1992

odločilo :

1. Razveljavijo se določbe petega in šestega odstavka 7. člena zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št.

14/90 in 5/91). Razveljavitev učinkuje po poteku enoletnega roka od dneva objave te odločbe v Uradnem listu Republike Slovenije.

2. Ta odločba ima pravne učinke po prvem in drugem odstavku 414. člena ustave iz leta 1974 po poteku roka iz 1. točke izreka odločbe.

Obrazložitev

Ustavno sodišče je s sklepom št. U-I-51/90 z dne 11. 4. 1991 sprejelo pobudo in začelo postopek za oceno ustavnosti petega in šestega odstavka 7. člena zakona o delovnih razmerjih (v nadaljnjem besedilu: ZDR).

Po določbah petega odstavka 7. člena ZDR se delavec in organizacija oziroma delavec in delodajalec lahko dogovorita, da v primeru, če delavec pri svojem delu ali v zvezi z delom pridobiva tehnična, proizvodna in poslovna znanja ter poslovne zveze in mu preneha delovno razmerje po njegovi volji ali krivdi, v roku največ dveh let po prenehanju delovnega razmerja brez soglasja organizacije oziroma delodajalca ne sme:

- ustanovljati podjetja ali začeti opravljati samostojne dejavnosti z enako ali podobno dejavnostjo, ki jo ima organizacija oziroma delodajalec, če bi uporaba teh znanj pomenila za organizacijo oziroma za delodajalca konkurenco;

- skleniti delovnega razmerja, pogodbe o delu ali pogodbe o avtorskem delu v drugi organizaciji oziroma pri drugem delodajalcu, ki se ukvarja z enako dejavnostjo, če bi to za organizacijo oziroma delodajalca pomenilo konkurenco.

Šesti odstavek 7. člena ZDR določa, da če posameznik ravna v nasprotju s petim odstavkom, je organizaciji oziroma delodajalcu dolžan nadomestiti škodo, ki se, če je ni mogoče določiti natančno, odredi v pavšalnem znesku, določenem s kolektivno pogodbo oziroma splošnim aktom.

Pobudnik meni, da bi morala biti v zakonu hkrati določena tudi obveznost organizacije oziroma delodajalca, da nudi delavcu zaradi omejitve ustavne pravice do svobodne izbire poklica in zaposlitve v času prepovedi konkurenčne dejavnosti ustrezno materialno nadomestilo. Po njegovem mnenju zaradi varovanja pravice gospodarskega subjekta ne more biti omejena pravica delavca, ne da bi mu za to bilo zagotovljeno nadomestilo. Meni, da sta zaradi tega z izpodbijanimi zakonskimi določbami kršeni pravica o enakopravnosti subjektov in pravica vsakogar, da si svobodno izbira poklic in zaposlitev, ki sta zagotovljeni z ustavo.

Skupščina Republike Slovenije v odgovoru na pobudo navaja, da določbe 7. člena ZDR (konkurenčna klavzula) določen čas lahko omejujejo tiste delavce, ki jim preneha delovno razmerje po njihovi volji ali krivdi, če bi ustanovili podjetje ali začeli opravljati samostojno enako ali podobno dejavnost, oziroma sklenili delovno razmerje, pogodbo o delu ali pogodbo o avtorskem delu v drugi organizaciji z enako dejavnostjo in bi to za organizacijo pomenilo konkurenco. To velja le za tiste delavce, ki se tako dogovorijo v času trajanja delovnega razmerja z organizacijo. Ta dogovor poleg pravic in obveznosti organizacije vsebuje pravice in obveznosti delavca, med pravicami delavca pa tudi dogovor o odškodnini delavca za izpadli osebni dohodek zaradi konkurenčne prepovedi. Zakon sicer ne vsebuje izrecne določbe, da je vsebina dogovora med strankama tudi dogovor o odškodnini oziroma nadomestilu, vendar je po mnenju Skupščine Republike Slovenije pravno nesporno, da je med pravice delavca treba šteti pravico do odškodnine. Ker se delavec in organizacija vnaprej dogovorita za pravice in obveznosti v zvezi s konkurenčno prepovedjo,

po njenem mnenju ni kršena ustavna pravica svobodne izbire zaposlitve.

ZDR v petem odstavku 7. člena daje organizaciji oziroma delodajalcu in delavcu možnost, da se glede na posebne okoliščine lahko dogovorita o prepovedi delavčeve konkurenčne dejavnosti po prenehanju delovnega razmerja. Zakon s to določbo ne omejuje ustavne pravice vsakogar, da prosto izbira zaposlitev (drugi odstavek 49. člena ustave), temveč le dopušča možnost, da delavec, ki bo po prenehanju delovnega razmerja lahko nastopal na trgu bodisi kot ponudnik delovne sile, bodisi kot podjetnik, prostovoljno pristane na to, da se mu pod določenimi pogoji začasno omeji pravica do proste izbire zaposlitve. Razlogi za to so v upravičeni težnji delodajalca po omejevanju nelojalne konkurence, kar ima podlago v 74. členu ustave. Prostovoljnost delavčevega pristanka je relativna, ker je delavec kot družbeno in ekonomsko šibkejši subjekt delovnega razmerja postavljen v položaj, da mora na možnost začasne prepovedi konkurenčne dejavnosti pristati, če se želi zaposliti v organizaciji ali pri delodajalcu, ki sklenitev dogovora o prepovedi konkurenčne dejavnosti postavlja kot poseben pogoj za delavčevo zaposlitev. Z izpodbijanimi zakonskimi določbami, s katerimi so določene sestavine možnega dogovora med delavcem in organizacijo oziroma delodajalcem o prepovedi konkurenčne dejavnosti, je obremenjen le delavec. Zmanjšuje se mu možnost zaposlitve in onemogoča zaslužek, ki bi ga sicer dosegel z uporabo pridobljenih tehničnih, proizvodnih ali poslovnih znanj. Razen tega je v primeru, če krši določbe o prepovedi konkurenčne dejavnosti, dolžan organizaciji oziroma delodajalcu nadomestiti škodo. ZDR sicer ne izključuje možnosti, da se delavec in organizacija oziroma delodajalec dogovorita, da je delavec upravičen do določenega materialnega nadomestila za omejitve, ki bodo nastale zanj po prenehanju delovnega razmerja v zvezi z zmanjšanjem možnosti nove zaposlitve oziroma ustvarjanja dohodka. Vendar pa zakon med sestavinami dogovora o prepovedi konkurenčne dejavnosti ne vsebuje določbe, ki bi organizacijo oziroma delodajalca obvezovala, da sta delavcu zaradi navedenih omejitev dolžna dati ustrezno materialno nadomestilo. Z izpodbijanimi določbami zakona nista enakomerno obremenjena oba subjekta delovnega razmerja, temveč obveznosti iz zakonsko določenih sestavin dogovora o konkurenčni prepovedi nesorazmerno zadevajo le delavca. Njemu v primeru začasne omejitve pravice do proste izbire poklica, ki je sicer dovoljena zaradi varstva pravic delodajalca, ni nujna nobena materialna satisfakcija, čeprav je s tem oškodovan v premoženjskopравnem smislu. Taka ureditev po presoji ustavnega sodišča ni v skladu z načeli pravne in socialne države (2. člen ustave). Temeljna načela pogodbenih razmerij, med njimi tudi načelo ekvivalence v odplačnih pogodbenih razmerjih, so pridobitev pravne civilizacije in jih je zato vsekakor treba šteti med načela pravne države. Zakonsko dopuščanje pogodbene ureditve delovnega razmerja, s katero delojemalec pristane na omejitve svoje svobode izbire poklica in svobode gospodarske pobude po prenehanju delovnega razmerja, ne da bi za to od delodajalca dobil ustrezno materialno nadomestilo, zato ni v skladu z načeli pravne države. Načela socialne države pa zahtevajo, da zakonodajala ob varstvu legitimnih interesov delodajalca ne zanemari interesov delojemalca kot ekonomsko in socialno šibkejšega partnerja v delovnem razmerju. Poleg tega izpodbijana zakonska ureditev s svojim ugodnejšim obravnavanjem interesov enega partnerja v pogodbenem razmerju v tolikšni meri nasprotuje načelom pravičnosti, da jo je tudi iz tega razloga možno šteti za neskladno tako z načeli pravne kot tudi socialne države.

Po določbi 7. člena ustavnega zakona za izvedbo

ustave ustavno sodišče deluje po tej ustavi, glede pravnih posledic odločbe ustavnega sodišča, ki z ustavo niso urejene, pa do sprejema zakona o ustavnem sodišču smiselno uporablja prejšnje ustavne in zakonske določbe. Sodišče je na podlagi 161. člena ustave izpodbijane določbe zakona razveljavilo z določitvijo enoletnega odložitnega roka. To pomeni, da razveljavljene določbe zakona izgubijo pravno veljavo šele s potekom tega roka. Da zaradi razveljavitve zakonskih določb ne bi prišlo na področju, ki ga urejajo, do zakonske praznine, je sodišče odločilo učinkovanje razveljavitve za eno leto po objavi odločbe. S tem je dana zakonodajalcu možnost, da v tem času izpodbijane določbe zakona spremeni oziroma dopolni v skladu z ustavo.

Glede pravnih posledic je sodišče odločilo, da ima ta odločba pravne učinke po prvem in drugem odstavku 414. člena prejšnje ustave po poteku enoletnega odložitnega roka. Odločba nima pravnih učinkov po tretjem odstavku 414. člena in po 415. členu prejšnje ustave, ker pridejo ti učinki v poštev praviloma pri odločbi, s katero se izpodbijani predpis odpravi.

Ustavno sodišče je sprejelo to odločbo na podlagi prvega odstavka 161. člena ustave, ob uporabi 2. alineje tretjega odstavka 25. člena zakona o postopku pred Ustavnim sodiščem SR Slovenije (Uradni list SRS, št. 39/74 in 28/76) na seji v sestavi: predsednik dr. Peter Jambreč in sodniki dr. Tone Jerovšek, mag. Matevž Krivic, dr. Anton Perenič, mag. Janez Snoj, dr. Janez Šinkovec in dr. Lovro Šturm.

Št. U-I-51/90-22

Ljubljana, dne 14. maja 1992.

Predsednik
dr. Peter Jambreč i. r.

LOČENO MNENJE k odločbi št. U-I-51/90 z dne 14. 5. 1992

Strinjam se z izrekom odločbe, ne pa tudi z obrazložitvijo. Izpodbijana zakonska ureditev je po mojem mnenju neskladna z ustavo predvsem zato, ker pomeni nedovoljen oziroma prekomeren poseg v ustavno zagotovljeno svobodo izbire zaposlitve (49. člen ustave) in svobodo gospodarske pobude (74. člen ustave). Predvsem v tem smislu je ta zakonska ureditev hkrati tudi v nasprotju z načeli pravne in socialne države, zlasti z načelom pravičnosti in z dolžnostjo države, pravno omogočati ustrezno varstvo interesov delojemalcev kot šibkejšega partnerja v delovnem razmerju. Sklicevanje na načelo ekvivalence v odplačnih pogodbenih razmerjih se mi zdi sporno, saj ustavne pravice niso v pravnem prometu, da bi bilo za pristanek na začasno omejitve pravice možno po načelu ekvivalence direktno zahtevati ustrezno materialno protivrednost; primernejše se mi zdi sklicevanje na načelo sorazmernosti, kakor navajam na koncu tega ločenega mnenja.

V tej sporni zadevi gre torej predvsem za izredno pomembno vprašanje dopustnosti omejevanja ustavnih pravic, čeprav na prvi pogled ni povsem jasno, ali izpodbijane zakonske določbe sploh pomenijo omejevanje ustavnih pravic. Odločba stoji na stališču, da zakon »ne omejuje ustavne pravice vsakogar, da prosto izbira zaposlitev«, temveč da le dopušča možnost pogodbenega pristanka delavca na začasno omejitve te njegove pravice. Moje stališče je drugačno: čeprav gre za pogodbeno omejitve, je vendarle zakon tisti, ki tako omejitve izrecno dopušča. Po načelu, da je v pravni državi dovoljeno vse, česar pravne norme ne prepovedujejo, obravnavana za-

konska dovolitev take omejitve ne bi bila potrebna, če bi bila taka pogodbeno omejitev tudi brez tega dopustna. Taka pogodbeno omejitev torej sama po sebi ne bi bila dovoljena. Ali bi bila nična samo zato, ker 103. člen zakona o obligacijskih razmerjih izrecno določa, da so pogodbe, ki nasprotujejo ustavnim in moralnim načelom, nične, ali tudi v primeru, če take zakonske določbe ne bi bilo, torej neposredno zaradi nedovoljenega posega v ustavne pravice, je posebno vprašanje, ki ga je tokrat možno pustiti ob strani. (Vprašanje o posrednem ali neposrednem učinkovanju ustavnih pravic v zasebnopravnih razmerjih - v nemški literaturi znano kot problem t.i. »Drittwirkung der Grundrechte« - je tudi v tuji ustavnosodni judikaturi in literaturi še ne povsem rešeno vprašanje.) Jasno pa je, da bi pogodbeni poseg v ustavno pravico postal dopusten šele z izpodbijano zakonsko določbo - če je ta ustavno dopustna. Gre torej vendarle za vprašanje dopustnosti zakonskega omejevanja ustavne pravice, čeprav je zakon ne omejuje neposredno, ampak le dovoljuje njeno pogodbeno omejevanje.

Dopustnost izpodbijane zakonske ureditve bi bilo treba presojati glede na določbo tretjega odstavka 15. člena ustave, po kateri so ustavne pravice (»človekove pravice in temeljne svoboščine«) omejene samo s pravicami drugih in v primerih, ki jih določa ta ustava. Kljub izredni restriktivnosti te ustavne določbe, ki jo kaže besedilo te ustavne določbe na prvi pogled in ki jo bo včasih najbrž potrebno preseči z ustrežno širšo ustavnosodno interpretacijo zlasti zadnjega dela te določbe (podobno kot npr. nemška ustavnosodna in teoretična interpretacija zastopata stališče, da se v duhu temeljnih ustavnih načel in vrednot ustrezna določba nemške ustave prav tako ne interpretira zgolj po črki oziroma dobesedno), pa že iz izrecne določbe o omejenosti ustavnih pravic s pravicami drugih sledi, da je (indirektno) zakonsko omejevanje ustavne pravice iz 49. člena ustave (in tudi tiste iz 74. člena, čeprav ta ni vključena v ustavno poglavje o človekovih pravicah in temeljnih svoboščinah) v tem primeru načelno dopustno, ker je to nujno zaradi varstva pravic drugih. Neomejeno izvrševanje teh dveh svoboščin v takih primerih bi namreč pomenilo nedopusten poseg v pravice in interese prejšnjega delavčevega delodajalca (v njegov pravni interes do uživanja rezultatov svojega dela, znanja in kapitala in s tem tudi v njegovo pravico do zasebne lastnine, ki bi bila zaradi nelojalne konkurence bivšega delavca prizadeta - celo v nasprotju z dvema izrecnima prepovedima v 74. členu ustave: s prepovedjo nelojalne konkurence in s prepovedjo izvajanja gospodarske dejavnosti v nasprotju z javno koristjo).

Dopustnost omejevanja enih pravic, kadar je to nujno zaradi varstva drugih, pa še ne pomeni, da je lahko to omejevanje po obsegu in globini posega v pravico neomejeno, ampak je dopustno le v minimalnem oziroma najnujnejšem obsegu, ki še omogoča ustrezno oziroma dovolj

učinkovito varstvo druge pravice, hkrati pa prvo kar najmanj prizadeva. Varstvo druge pravice torej ne more biti absolutno, saj bi to lahko preveč (nesorazmerno, več kot je potrebno) omejevalo prvo pravico - če pa se prva sme omejiti le toliko, kot je nujno, bo torej do neke mere ostala omejena (ali ne povsem zavarovana) tudi druga. Kadar sta dve ustavni pravici v medsebojnem nasprotju, v koliziji, mora zakonodajalec - če on tega ni storil, pa ustavno sodišče v sporu - opraviti t.i. tehtanje interesov in pravic in uveljaviti ureditev, ki bo pretehtano in sorazmerno upoštevala vse morebitne konfliktno ustavno zavarovane pravice in interese. Ta načela tehtanja interesov, sorazmernosti, prepovedi prekomernih posegov in druga sta na podobnih materialnopravnih temeljih, kot jih imamo z novo ustavo pri nas, tudi drugod po svetu razvili ustavnosodna praksa in teorija drugih držav, na njih pa temelji tudi praksa evropskega sodišča za človekove pravice. Gre torej za nujen korak k postopnemu usklajevanju naše ustavnosodne prakse z evropskimi kriteriji, ne nazadnje tudi zato, ker bomo prej ali slej pristopili k evropski konvenciji za varstvo človekovih pravic in s tem tudi pod jurisdikcijo evropskega sodišča za človekove pravice. (Če bo naša ustavnosodna praksa tudi pri interpretaciji 15. člena ustave sledila evropskim trendom in kriterijem, bo pri upoštevanju načel sorazmernosti in prepovedi prekomernih posegov morala kdaj - kadar bo po teh kriterijih dopustna tudi omejitev ustavne pravice v javnem interesu »odtehtavati« tudi interes ali pravico posameznika nasproti ustavno zavarovanemu javnemu interesu in ne le eno ustavno pravico nasproti drugi.)

Nesorazmernost oziroma prekomernost posega v ustavne pravice iz 49. in 74. člena ustave, načelno sicer dopustnega zaradi varstva pravic drugih, pa je v tem primeru v tem, da zakon dopušča omejitve svobode zaposlovanja in gospodarske pobude zaradi varstva premoženjskih pravic in interesov delodajalca, s čimer so hkrati prizadeti poleg osebnostnih tudi premoženjske pravice in interesi bivšega delavca (manjši zaslužek), ne da bi se ta prizadetost delavčevih pravic z ustrežno odškodnino zmanjšala na mero, ki po presoji zakonodajalca ustreza načelu sorazmernosti oziroma tehtanju ustavnopravno zavarovanih interesov obeh strani v tem razmerju. Take ureditve so poznane tudi v tujem pravu in ponekod tudi sodno in ustavnosodno spoznane za skladne z ustavo.

V tem primeru gre torej za načelno sicer dopusten, toda prekomeren in zaradi te prekomernosti nedopusten poseg v ustavno pravico.

Ljubljana, dne 20. maja 1992.

Sodnik
mag. Matevž Krivic l. r.

ORGANI IN ORGANIZACIJE V OBČINI

JESENICE

1485.

Na podlagi 3. člena zakona o zavodih (Ur. list RS, št. 12/91), 11. člena zakona o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (Ur. list RS, št. 12/91), 118. člena statuta občine Jesenice (Uradni vestnik Gorenjske, št. 19/82 in 1/85) in 2. člena odloka o pristojnosti, sestavi in delu občinske skupščine Jesenice (Ur. list RS, št. 16/90, 23/90, 42/90, 9/91) je Skupščina občine Jesenice na seji zboru združenega dela, zboru krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zboru dne 27. 5. 1992 sprejela

ODLOK

o ustanovitvi javnih zavodov na področju vzgoje in izobraževanja ter vzgoje in varstva predšolskih otrok v občini Jesenice

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

S tem odlokom občina Jesenice s sedežem Jesenice, Titova 78 (v nadaljnjem besedilu: ustanovitelj) ustanavlja na področju osnovnega šolstva, osnovnega glasbenega

izobraževanja, osnovnega in splošnega izobraževanja odraslih ter predšolske vzgoje in varstva javne vzgojnoizobraževalne zavode (v nadaljnjem besedilu zavod), ki so navedeni v 2. členu tega odloka.

II. IMENA IN SEDEŽI ZAVODOV

2. člen

1. Osnovna šola Kranjska gora, p.o.
Sedež zavoda: Kranjska Gora, Koroška cesta 12
V sestavi zavoda deluje vzgojnovarstvena enota z dislociranim oddelkom Rateče št. 18
2. Osnovna šola 16. decembra Mojstrana, p.o.
Sedež zavoda: Mojstrana, Alojza Robiča 7
V sestavi zavoda deluje tudi vzgojnovarstvena enota.
3. Osnovna šola Toneta Čufarja Jesenice, p.o.
Sedež zavoda: Jesenice, Cesta Cirila Tavčarja 21
4. Osnovna šola Prežihovega Vrance Jesenice, p.o.
Sedež zavoda: Jesenice, Cesta Toneta Tomšiča 5
5. Osnovna šola Koroška Bela, Jesenice, p.o.
Sedež zavoda: Jesenice, Cesta talcev 2
V sestavi zavoda delujeta dislocirana oddelka Blejska Dobrava 44.
6. Osnovna šola Žirovnica, p.o.
Sedež zavoda: Žirovnica, Zabreznica 4
V sestavi zavoda deluje tudi vzgojnovarstvena enota.
7. Osnovna šola Poldeta Stražišarja Jesenice, p.o.
Sedež zavoda: Jesenice, Ulica Viktorja Kežarja 5.
V sestavi zavoda deluje vzgojnovarstveni oddelek za predšolske otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju (razvojni oddelek) in enota varstvenega delovnega centra za odrasle z motnjami v duševnem in telesnem razvoju.
Razvojni oddelek je dislociran v stavbi Vzgojnovarstvene organizacije Jesenice - Jesenice, C. Cirila Tavčarja 3/a.
8. Glasbena šola Jesenice, p.o.
Sedež zavoda: Jesenice, Trg Toneta Čufarja 1
9. Delavska univerza Viktorja Stražišarja Jesenice, p.o.
Sedež zavoda: Jesenice, Toneta Čufarja 1
10. Vzgojnovarstvena organizacija Jesenice, p.o.
Sedež zavoda: Jesenice, Cesta Cirila Tavčarja 21.
V sestavi zavoda delujejo vzgojnovarstvene enote:
  - vrtec Angelce Ocepek, Jesenice, Cesta Cirila Tavčarja 21 z dislociranim oddelkom Frančiške Ambrožič Hrušiča 7
  - vrtec Angelce Ocepek, Jesenice, Cesta Cirila Tavčarja 3a in 3b
  - vrtec Julke Pibernik, Jesenice, Cesta Toneta Tomšiča 3, z dislociranim oddelkom Mare Šivic, Jesenice, Mencingerjeva 1
  - vrtec Cilke Zupančič, Jesenice, Cankarjevega bataljona 4/c, z dislociranimi oddelki Ivanke Krničar, Blejska Dobrava 44.

III. DEJAVNOSTI ZAVODOV

3. člen

1. Osnovna šola Kranjska Gora:
  - osnovno izobraževanje splošnega tipa
  - dnevno varstvo šolskih otrok (podaljšano bivanje)
  - organiziranje drugih izobraževalnih oblik za učence in odrasle (tečajji tujih jezikov, računalniški tečajji, pridobivanje raznih spretnosti, strokovno izpopolnjevanje, itd.)
  - finančno-računovodska opravila
  - vzgoja in varstvo predšolskih otrok v različnih programih in obsegu, vključno s pripravo na osnovno šolo

- priprava prehrane za otroke v vzgojnovarstveni enoti, za učence in delavce zavoda ter druge interesente izven zavoda

- oddaja prostora in učnih pripomočkov v najem
- materialno-tehnično vzdrževanje stavb
- finančno-računovodska opravila
- organizacija prevozov učencev in predšolskih otrok v šolo oziroma vrtec.

2. Osnovna šola 16. decembra Mojstrana:

- osnovno izobraževanje splošnega tipa
- dnevno varstvo šolskih otrok (podaljšano bivanje)
- organiziranje drugih izobraževalnih oblik za učence in odrasle (tečajji tujih jezikov, računalniški tečajji, pridobivanje raznih spretnosti, strokovno izpopolnjevanje, itd.)
- organiziranje kulturnih in športnih prireditev
- vzgoja in varstvo predšolskih otrok v različnih programih in obsegu, vključno s pripravo na osnovno šolo
- priprava prehrane za otroke v vzgojnovarstveni enoti, za učence in delavce zavoda ter druge interesente izven zavoda

- organizacija prevozov učencev in predšolskih otrok v šolo oziroma vrtec

- oddaja prostorov in učnih pripomočkov v najem
- materialno-tehnično vzdrževanje stavb
- finančno-računovodska opravila.

3. Osnovna šola Toneta Čufarja Jesenice:

- osnovno izobraževanje splošnega tipa
- dnevno varstvo šolskih otrok (podaljšano bivanje)
- organiziranje drugih izobraževalnih oblik za učence in odrasle (tečajji tujih jezikov, računalniški tečajji, pridobivanje raznih spretnosti, strokovno izpopolnjevanje itd.)
- svetovanje (psihološko, pedagoško, logopedsko) tudi interesentom izven zavoda

- organizacija kulturnih in športnih prireditev
- oddaja prostorov in učnih pripomočkov v najem
- priprava prehrane za učence, delavce zavoda in otroke v vzgojnovarstveni organizaciji ter druge interesente izven zavoda

- materialno-tehnično vzdrževanje stavb
- finančno-računovodska opravila.

4. Osnovna šola Prežihovega Vrance Jesenice:

- osnovno izobraževanje splošnega tipa
- dnevno varstvo šolskih otrok (podaljšano bivanje)
- organizacija drugih izobraževalnih oblik za učence in odrasle (tečajji tujih jezikov, računalniški tečajji, pridobivanje raznih spretnosti, strokovno izpopolnjevanje, itd.)
- organizacija kulturnih in športnih prireditev
- oddaja prostorov in učnih pripomočkov v najem
- priprava prehrane za učence in delavce zavoda ter druge interesente izven zavoda
- materialno-tehnično vzdrževanje stavb
- finančno-računovodska opravila.

5. Osnovna šola Koroška Bela Jesenice:

- osnovno izobraževanje splošnega tipa
- dnevno varstvo šolskih otrok (podaljšano bivanje)
- organiziranje drugih izobraževalnih oblik za učence in odrasle (jezikovni tečajji, računalniški tečajji, pridobivanje raznih spretnosti, strokovno izpopolnjevanje, itd.)
- organiziranje kulturnih in športnih prireditev
- priprava prehrane za učence in delavce zavoda ter druge interesente izven zavoda
- oddaja prostorov in učnih pripomočkov v najem
- materialno-tehnično vzdrževanje stavb
- finančno-računovodska opravila.

6. Osnovna šola Žirovnica:

- osnovno izobraževanje splošnega tipa
- dnevno varstvo šolskih otrok (podaljšano bivanje)
- organiziranje drugih izobraževalnih oblik za učence in odrasle (tečajji tujih jezikov, računalniški tečajji, pridobivanje raznih spretnosti, strokovno izpopolnjevanje itd.)
- organizacija kulturnih in športnih prireditev
- vzgoja in varstvo predšolskih otrok v različnih programih in obsegu, vključno s pripravo na osnovno šolo
- priprava prehrane za otroke v vzgojnovarstveni enoti, za učence in delavce zavoda ter druge interesente izven zavoda
- oddaja prostorov in učnih pripomočkov v najem
- materialno-tehnično vzdrževanje stavb
- finančno-računovodska opravila.

7. Osnovna šola Poldeta Stražišarja Jesenice:

- osnovna vzgoja in izobraževanje otrok in mladostnikov z motnjami v razvoju
- dnevno varstvo otrok in mladostnikov (podaljšano bivanje)
- organiziranje drugih izobraževalnih oblik za učence in odrasle (tečajji, strokovna izpopolnjevanja itd.)
- svetovanje interesentom izven zavoda
- vzgoja in varstvo predšolskih otrok z motnjami v telesnem in duševnem razvoju (razvojni oddelki)
- varstvo z zaposlitveno terapijo
- kooperacije
- storitvene dejavnosti
- preiskavo delovnih zmožnosti in usposabljanje težko zaposljivih oseb
- oddaja prostorov in učnih pripomočkov v najem
- priprava malic za učence, varovance in delavce zavoda
- materialno-tehnično vzdrževanje stavb
- finančno-računovodska opravila.

8. Glasbena šola Jesenice:

- osnovna vzgoja in izobraževanje predšolskih in šolskih otrok, ki se opravljata po posebnem programu iz glasbene vzgoje
- organizacija izobraževanja mladine in odraslih po posebnih programih
- organizacija strokovnega izpopolnjevanja in izobraževanja za pedagoške delavce osnovnih šol in tudi druge interesente
- organizacija kulturnih prireditev (koncertov)
- materialno-tehnično vzdrževanje stavb
- finančno-računovodska opravila.

9. Delavska univerza Viktorja Stražišarja Jesenice:

- osnovno izobraževanje odraslih
- izobraževanje odraslih po srednješolskih programih
- organizacija izobraževalnih oblik za delo in delovne funkcije ter osebne potrebe državljanov
- organizacija jezikovnih tečajev in drugih tečajev (računalniški, strojepisni, knjigovodski itd.)
- organizacija drugih oblik izobraževanja po naročilu podjetij in zavodov ter drugih naročnikov
- materialno-tehnično vzdrževanje stavb
- finančno-računovodska opravila.

10. Vzgojnovarstvena organizacija Jesenice:

- vzgoja in varstvo predšolskih otrok v različnih programih in obsegu, vključno s pripravo na osnovno šolo
- organizacija drugih oblik izobraževanja in strokovnega izpopolnjevanja za pridobitev pravic do opravljanja določenih storitev
- oddaja prostorov v najem

- priprava prehrane za predšolske otroke, delavce zavoda in druge interesente
  - materialno-tehnično vzdrževanje stavb
  - finančno-računovodska opravila.
- Posamezne dejavnosti zavodi lahko oddajo v izvedbo drugim izvajalcem v soglasju z ustanoviteljem.

IV. ORGANI ZAVODOV**4. člen**

Organi zavodov so:

- svet zavoda
- ravnatelj
- strokovni organi.

Strokovni organi zavodov in njihove pristojnosti so določene v statutih zavodov.

5. člen

V vseh vzgojnoizobraževalnih zavodih razen na delavski univerzi se oblikuje tudi svet staršev kot posvetovalni organ ravnatelja in učiteljskega oziroma vzgojiteljskega zbora.

Število članov sveta staršev, način imenovanja oziroma njihovo izvolitev določijo statuti zavodov.

6. člen

Svete zavodov tvori enako število predstavnikov:

- ustanovitelja in lokalne samouprave,
- učiteljev oziroma vzgojiteljev in strokovnih delavcev šole,
- staršev.

Na Delavski univerzi se namesto predstavnikov staršev izvolijo predstavniki udeležencev izobraževanja.

Število članov sveta, postopek imenovanja oziroma izvolitve se ureja v statutih zavodov.

Pristojnosti svetov zavodov so določene z zakonom in statuti zavodov.

7. člen

Ravnatelj organizira in vodi delo in poslovanje zavoda, predstavlja in zastopa zavod ter je odgovoren za zakonitost dela zavoda.

Ravnatelj opravlja poleg poslovnih nalog tudi naloge pedagoškega vodja.

Ravnatelj zastopa zavod neomejeno razen glede nakupa ter odtujitve nepremičnin, za kar je potreben sklep ustanovitelja.

Ravnatelja imenuje svet zavoda s soglasjem ustanovitelja.

8. člen

Zavodi imajo statute, ki jih sprejmejo sveti zavodov s soglasjem ustanovitelja.

Zavodi imajo lahko tudi druge splošne akte, s katerimi se urejajo vprašanja, pomembna za delo in poslovanje zavodov, v skladu z zakonom in s tem odlokom.

Druge splošne akte sprejmejo sveti zavodov, če ni s statuti določeno, da jih sprejme ravnatelj.

V. SREDSTVA ZA USTANOVITEV IN ZAČETEK DELA ZAVODOV**9. člen**

Za ustanovitev in začetek dela imajo zavodi zagotovljena sredstva, s katerimi so razpolagale organizacijske enote VIZ Jesenice in Delavska univerza Viktorja Stražišarja Jesenice ob svojem prenehanju.

VI. SREDSTVA ZA DELO ZAVODOV

10. člen

Sredstva za izvajanje vzgojnoizobraževalnih in vzgojnovarstvenih programov zavodov zagotavlja ustanovitelj na podlagi standardov in normativov zagotavljenega programa ter v občini dogovorjenih kriterijev in vrednosti občinskega programa.

Za zagotovljeni program določi merila in kriterije Skupščina Republike Slovenije, za občinski program pa Skupščina občine Jesenice.

Višino sredstev za izvajanje programov se določi s proračunom.

11. člen

Zavodi pridobivajo sredstva za delo tudi z izvajanjem drugih programov ter s prodajo storitev in proizvodov na trgu.

Za nadstandardne storitve lahko zavodi pridobivajo sredstva tudi z dotacijami, sponzorstvom, prispevki staršev in drugimi viri, določenimi z zakonom.

VII. NAČIN RAZPOLAGANJA S PRESEŽKI PRIHODKOV IN KRITJE PRIMANJKLJAJA V ZAVODIH

12. člen

Presežek prihodkov nad odhodki smejo zavodi uporabljati le za opravljanje in razvoj osnovne dejavnosti; za druge namene pa le s soglasjem ustanovitelja.

Primanjkljaj, ki nastane pri izvajanju medsebojno dogovorjenega programa, upoštevajoč dogovorjena merila in kriterije, krije ustanovitelj.

VII. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI ZAVODOV V PRAVNEM PROMETU

13. člen

Zavodi so pravne osebe. Zavodi imajo vsa pooblastila v pravnem prometu s tretjimi in poslujejo v svojem imenu in za svoj račun.

Zavodi odgovarjajo za svoje obveznosti s sredstvi, s katerimi razpolagajo.

IX. ODGOVORNOST USTANOVITELJA ZA OBVEZNOSTI ZAVODOV

14. člen

Ustanovitelj odgovarja za obveznosti zavodov, ki so nastale ob opravljanju dejavnosti kot javne službe, do višine sredstev, ki so v občinskem proračunu namenjene za delo posameznega zavoda, za obveznosti zavodov, nastale iz drugih pravnih poslov, ustanovitelj ne odgovarja.

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

15. člen

Z dnem veljavnosti tega odloka prenehajo veljati:

- odločba o ustanovitvi TOZD Osnovne šole Jeseniško-bohinjskega odreda Kranjska gora v sestavi Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice, št. 61-3/78 z dne 29. 3. 1979

- odločba o ustanovitvi TOZD Osnovne šole "16. december" Mojstrana v sestavi Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice, št. 61-7/75-1 z dne 27. 11. 1975

- odločba o ustanovitvi TOZD Osnovne šole Gorenjskega odreda v sestavi Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice, št. 61-3/79 z dne 21. 6. 1979

- odločba o ustanovitvi TOZD Osnovne šole Tone Čufar Jesenice v sestavi Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice, št. 022-05/83 z dne 27. 10. 1983

- odločba o ustanovitvi TOZD Osnovne šole Prežihov Voranc Jesenice v sestavi Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice št. 022-04/83 z dne 27. 10. 1983

- odločba o ustanovitvi TOZD Osnovne šole Karavanških kurirjev NOB Koroška Bela v sestavi Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice, št. 022-02/83 z dne 27. 10. 1983

- odločba o ustanovitvi TOZD Osnovne šole Polde Stražišar Jesenice v sestavi Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice, št. 022-03/83 z dne 27. 10. 1983

- odločba o ustanovitvi Glasbene šole Jesenice, št. 61-20/65 z dne 30. 12. 1965

- odločba o ustanovitvi Vzgojnovarstvene organizacije Jesenice, št. 022-01/83 z dne 27. 10. 1983

- odločba o ustanovitvi TOZD Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice v sestavi delovne organizacije Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice, št. 61-01/82 z dne 28. 2. 1983 in sklep o soglasju k statusni spremembi izločitvi TOZD Delavska univerza Viktor Stražišar iz Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice z dne 30. 7. 1990

- in sklep SO Jesenice o soglasju k spojitvi vzgojnoizobraževalnih zavodov v delovno organizacijo Vzgojnoizobraževalni zavod Jesenice z dne 28. 12. 1973.

16. člen

Celotno premoženje Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice prevzamejo v upravljanje novoustanovljeni zavodi in sicer po stanju na dan 30. 6. 1992.

17. člen

Vzgojnoizobraževalni zavod Jesenice, n.s.o. preneha z delom 30. 6. 1992.

Zaključna bilanca se izdela na dan 30. 6. 1992.

18. člen

Delavci, ki so do uveljavitve tega odloka opravljali delo v organizacijskih enotah (šolah in Vzgojnovarstveni organizaciji Jesenice) Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice, preidejo v ustrezni zavod.

19. člen

Delavce delovne skupnosti skupnih služb Vzgojnoizobraževalnega zavoda Jesenice se razporedi na delo v novoustanovljene zavode.

20. člen

Do imenovanja ravnateljev zavodov v skladu z zakonom, tem odlokom in statuti zavodov opravljajo funkcijo ravnateljev sedanji ravnatelji organizacijskih enot kot vršilci dolžnosti. Ti so pooblašteni, da opravijo priprave za začetek dela zavodov in vpis v sodni register.

Imenovanje ravnatelja Delavske univerze Viktorja Stražišarja Jesenice se opravi po zakonu.

21. člen

V času do sprejetja statotov zavodi uporabljajo veljavne statute, razen določil, ki so v nasprotju z zakonom in tem odlokom.

22. člen

Zavodi morajo v skladu z določili zakona, tega odloka in statotov konstituirati organe v 90 dneh po sprejemu tega odloka.

23. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 026-02/92-1

Jesenice, dne 27. maja 1992.

Predsednik

Skupščine občine Jesenice
dr. Božidar Brudar, dipl. inž. l. r.

1486.

Na podlagi 46. člena zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91), 118. člena statuta občine Jesenice (Uradni vestnik Gorenjske, št. 19/82, 1/85) in 2. člena odloka o pristojnosti, sestavi in delu občinske skupščine Jesenice (Uradni list SRS, št. 16/90, 23/90, 42/90 in 9/90) je Skupščina občine Jesenice na seji vseh treh zborov dne 31. 3. 1992 sprejela

S K L E P

o soglasju k statutu javnega zavoda Muzej Jesenice

1. člen

Skupščina občine Jesenice daje soglasje k statutu javnega zavoda Muzej Jesenice.

2. člen

Sklep o soglasju velja z dnem sprejema na skupnem zasedanju zborov občinske skupščine.

3. člen

Ta sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 021-6/92-1

Jesenice, dne 31. marca 1992.

Predsednik

Skupščine občine Jesenice
dr. Božidar Brudar, dipl. inž. l. r.

1487.

Skupščina občine Jesenice je na podlagi 1. odstavka 17. člena zakona o razlastitvi in o prisilnem prenosu nepremičnin v družbeni lastnini (Uradni list SRS, št. 5/80, 30/87 in 20/89), 118. člena statuta občine Jesenice (UVG, št. 19/82, 1/85), 202. člena zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list SFRJ, prečiščeno besedilo, št. 47/86) ter zahteve Krajevne skupnosti Dovje-Mojstrana o ugotovitvi splošnega interesa za izgradnjo javne poti v Zgornji Radovni, na seji vseh treh zborov z dne 27. 5. 1992 izdala naslednjo

ODLOČBO

1. Ugotovi se, da je izgradnja javne poti čez »Golobov rovt« v Zgornji Radovni, ki naj poteka preko naslednjih zemljišč:

– parc. št. 1488/1, travnik 8. r. 874 m², vpisane pri vl. št. 555, k. o. Dovje, katere imetnik pravice uporabe je občina Jesenice,

– parc. št. 1496/1, travnik 8. r. 2 ha 1018 m² travnik 7. r. 1 ha 8778 m² vpisane pri vl. št. 2 k. o. Dovje, katere lastnik je Lakota Janez, Dovje 11, Mojstrana,

– parc. št. 1521/1 gozd 3. r. 1 ha 2800 m² travnik 8. r. 4 ha 8413 m², vpisane pri vl. št. 95 k. o. Dovje, katere lastnika sta Angela in Tomaž Skumavc, Zgornja Radovna št. 10, Mojstrana, vsak do 1/2 v splošnem interesu.

2. Vložitev tožbe, s katero se zoper to odločbo začne upravni spor v skladu z določbo 4. odstavka 17. člena zakona o razlastitvi, ne zadrži postopka za razlastitev.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper to odločbo v skladu z določbo 226. člena zakona o splošnem upravnem postopku ni pritožbe, pač pa je mogoče sprožiti upravni spor v roku 30 dni od prejema te odločbe. Tožba za sprožitev upravnega spora se vložijo na Vrhovno sodišče Republike Slovenije v Ljubljani, lahko pa se da na zapisnik pri kateremkoli temeljnem sodišču ali njegovi enoti. Tožbi je treba priložiti izvod te odločbe.

Št. 461-4/91-2

Jesenice, dne 27. maja 1992.

Predsednik

Skupščine občine Jesenice
dr. Božidar Brudar, dipl. inž. l. r.

KOČEVJE

1488.

Na podlagi 29. člena zakona o financiranju javne porabe (Uradni list RS, št. 48/90) ter 19. člena statuta občine Kočevje je Skupščina občine Kočevje na seji zbora združenega dela, zbora krajevnih skupnosti in družbeno-političnega zbora dne 25. 5. 1992 sprejela

ODLOK

o zaključnem računu proračuna občine Kočevje za leto 1991

1. člen

Sprejme se zaključni račun proračuna občine Kočevje za leto 1991, katerega sestavni del so tudi sredstva izločena po posebnih računih proračuna ter sredstva rezervnega sklada občine Kočevje.

2. člen

1. Zaključni račun proračuna občine izkazuje:

	SLT
– prihodke	199.218.373,70
– odhodke	191.038.358,90
– presežek prihodkov nad odhodki	8.180.014,80

2. Sredstva rezervnega sklada občine izkazujejo:

– prihodke	611.465,00
– odhodke	100.000,00
– presežek prihodkov nad odhodki	511.465,00

3. člen

Presežek prihodkov nad odhodki po zaključnem računu proračuna v višini 8.180.014,80 SLT se prenese v proračun za leto 1992.

4. člen

Presežek prihodkov nad odhodki po zaključnem računu sredstev rezerv v višini 511.465 SLT se prenese kot prihodek v sredstva rezerv za leto 1992.

5. člen

Pregled prihodkov in razporeditev prihodkov zaključnega računa proračuna občine Kočevje za leto 1991 sta sestavni del tega odloka.

6. člen

Ta odlok začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 401-2/91-5/1

Kočevje, dne 26. maja 1992.

Predsednik
Skupščine občine Kočevje
dr. Mihael Petrovič l. r.

Realizacija prihodkov in odhodkov proračuna občine Kočevje za leto 1991

I. PRIHODKI

Zap. št.	Namen	Plan 1991	Realizacija 31.12.1991	Indeks 4/3
1	2	3	4	5
I.	PRIHODKI OD DAVKOV OBČANOV	9.419.000	9.476.887,20	100
01	Poseben občinski davek od storitev	964.000	997.194,40	103
02	Davek od premoženja	217.000	448.439,10	206
03	Davek na dediščine in darila	103.000	137.874,50	133
04	Davek na dobiček od iger na srečo	216.000	211.435,30	97
05	Ostali davki	7.919.000	7.681.943,90	97
II.	PRIHODKI OD DAVKOV PRAVNIH OSEB	6.014.000	6.428.840,10	106
06	Davek na dobiček	2.633.000	2.553.470,70	96
07	Davek na izplačane osebne dohodke	3.381.000	3.875.369,40	114
III.	PRIHODKI OD DAVKOV OD PROMETA PROIZVODOV IN STORITEV	8.484.000	8.908.247,70	105
08	Posebni prometni davek	8.369.000	8.440.565,10	100
09	Davek na promet nepremičnin	115.000	467.682,60	406
IV.	PRIHODKI OD DOHODNINE	81.796.000	82.638.607,00	101
10	Dohodnina	81.796.000	82.638.607,00	101
V.	PRIHODKI IZ NASLOVA PRISPEVKOV ZA SOCIALNO VARNOST	7.500.000	7.680.136,40	102
11	Prispevki za zdravstvo	7.500.000	7.680.136,40	102
VI.	DRUGI PRIHODKI	75.588.625	79.028.155,90	104
12	Upravne takse	2.919.000	2.862.158,20	98
13	Denarne kazni	1.731.000	1.659.915,10	95
14	Prihodki upravnih organov	550.000	426.132,50	77
15	Sredstva republiškega proračuna za finančno izravnavo	58.269.000	58.926.224,60	101
16	Bencinski dinar	2.859.625	2.680.570,30	93
17	Drugi prihodki (obresti, spremembe namembnosti kmet. zemljišč. doplačilo za oškrbovanje v socialnovarstv. ust.)	9.260.000	12.473.155,20	134
VII.	PRENEŠENA SREDSTVA	6.112.253	5.057.499,40	82
18	Proračuna v letu 1990	3.947.432	3.947.432,00	100
	Podpartij v letu 1990	2.164.821	1.110.067,40	51
VIII.	ZADOLŽEVANJE	-	-	-
19	Kreditna sredstva	-	-	-
Skupaj prihodki		194.913.878	199.218.373,70	102
ODHODKI				
01	Odhodki za osnovno izobraževanje	69.664.272	69.158.107,80	99
02	Odhodki za otroško varstvo	19.430.660	19.146.617,60	98
03	Odhodki za socialno skrbstvo-obč. program.	8.542.738	8.825.202,90	103
04	Odhodki za zdravstveno varstvo	7.500.000	7.305.933,60	97
05	Odhodki za kulturo	3.635.312	3.315.505,00	91
06	Odhodki za telesno kulturo	3.061.725	3.061.725,00	100
07	Odhodki za komunalno in cestno gospodarstvo	13.913.190	12.883.851,40	92
08	Odhodki za požarno varnost	1.200.000	1.200.000	100
09	Odhodki za obrambo in zaščito	796.199	796.000,00	99
10	Odhodki za stanovanjsko gospodarstvo	7.449.392	7.359.968,80	98
11	Odhodki za program revitalizacije	1.400.000	1.349.311,70	96
12	Odhodki za delo državnih organov	33.204.000	33.190.304,20	99
13	Odhodki za politične organizacije	1.592.826	1.592.825,90	100

1	2	3	4	5
14	Odhodki za občinske priznavalnine	3.200.000	3.122.808,10	97
15	Odhodki za delovanje krajevnih skupnosti	2.320.958	2.320.958,00	100
16	Odhodki za izdelavo prostorskih aktov	1.720.610	743.361,00	43
17	Odhodki za humanitarne organizacije in društva	349.655	340.635,30	97
18	Sredstva rezerv	865.000	797.484,10	92
19	Drugi odhodki (kmetijsko zemljiški sklad, nakup kmetijskega zemljišča)	2.872.500	2.719.269,20	94
20	Sklad za razvoj malega gospodarstva	7.000.000	6.613.647,70	94
21	Sofinanciranje komunalne in cestne infrastrukture v KS	2.000.000	2.000.000,00	100
22	Centralna dep. komunalnih odpadkov	3.194.841	3.194.841,00	100
Skupaj (1 - 22)		194.913.878	191.038.358,90	98

1489.

Na podlagi 19. člena statuta občine Kočevje (Uradni list RS, št. 18/91) je občinska skupščina na skupnem zasedanju zbora krajevnih skupnosti, družbenopolitičnega zbora in zbora združenega dela dne 25. 5. 1992 sprejela

ODLOK

o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi, nalogah, sestavi in številu članov delovnih teles občinske skupščine

1. člen

V 11. členu se črta besedilo 10. alinee »svet za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito« in doda novo besedilo in sicer: »komisijo za proračun«.

2. člen

V 17. členu se dodata za tretjo alineo nova, četrta in peta aline, ki se glasita:

»Sodeluje pri odločanju o tistih posegih v prostor, ki niso opredeljeni v prostorsko ureditvenih načrtih« in »koordinira delo pri predstavljanju občine v javnosti preko raznih propagandnih gradiv«.

Dosedanja četrta alineo postane šesta.

3. člen

V 14. členu se doda za drugo alineo nova tretja alineo, ki se glasi:

»opravlja funkcijo vseh treh zborov občinske skupščine glede uveljavitve imunitete delegatov v primerih, določenih v ustavi in zakonu ter daje svoje odločitve v potrditev pristojnemu zboru.«

Tretja alineo postane četrta.

4. člen

Črta se naslov 10. točke in besedilo 21. člena v celoti. Doda se novo besedilo 10. točke in 21. člena, ki se glasi:

»Komisija za proračun«

– proučuje osnutek odloka o proračunu občine Kočevje in rebalans proračuna pred obravnavo na skupščini ter pripravlja predloge in stališča, ki jih posreduje skupščini,

– spremlja izvajanje občinskega proračuna,

– ugotavlja usklajenost posameznih postavk zaključnega računa z odlokom o proračunu,

– spremlja izvajanje na skupščini sprejetih ukrepov racionalizacije in smotrnega razpolaganja s proračunskimi sredstvi občine Kočevje in njenim premoženjem,

– o ugotovitvah in predlogih ukrepov poroča skupščini najmanj dvakrat na leto,

– obravnava osnutek zakona o proračunu Republike Slovenije ter vseh njegovih sprememb in dopolnitev posreduje svoje stališče pristojnim zborom Skupščine Republike Slovenije,

– opravlja druge naloge, za katere je pooblasti občinska skupščina.«

5. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 061-6/91-1/2

Kočevje, dne 26. maja 1992.

Predsednik
Skupščine občine Kočevje
dr. Mihael Petrovič l. r.

LENART**1490.**

Na podlagi 8. in 16. člena zakona o referendumu in drugih oblikah osebnega izjavljanja (Uradni list SRS, št. 23/77) in statuta Krajevne skupnosti Gradišče je svet Krajevne skupnosti Gradišče na svoji seji dne 11. maja 1992 sprejel

SKLEP

o razpisu referenduma o preimenovanju naselja in Krajevne skupnosti Gradišče v Slov. goricah v naselje in Krajevno skupnost Sveta Trojica v Slovenskih goricah

1. člen

Razpiše se referendum za spremembo imena naselja in Krajevne skupnosti Gradišče v Slov. goricah v naselje in Krajevno skupnost Sveta Trojica v Slov. goricah za območje Krajevne skupnosti Gradišče, ki bo v nedeljo, dne 28. junija 1992 na običajnih glasovnih mestih od 7. do 19. ure.

2. člen

Krajevena skupnost Gradišče obsega območje: Gradišče, Osek, Zg. Porčič, Zg. Verjane, Sp. Verjane, Zg. Senarska, Sp. Senarska, Gočova.

3. člen

Pravico glasovanja na referendumu imajo delovni ljudje in občani Krajevne skupnosti Gradišče v Slov. goricah, ki so vpisani v splošnem volilnem imeniku in so dopolnili 18 let.

4. člen

Za postopek glasovanja in izvedbo se smiselno uporabljajo določila zakona volitvah v skupščine.

5. člen

Na referendumu bodo glasovali delovni ljudje in občani neposredno in tajno z glasovnico, na kateri bo naslednje besedilo:

“Krajevna skupnost Gradišče
v Slov. goricah

G L A S O V N I C A

za spremembo imena naselja in Krajevne skupnosti Gradišče v Slov. goricah v naselje in Krajevno skupnost Sveta Trojica v Slov. goricah

G l a s u j e m

“ZA”

“PROTI”

Glasuje se tako, da obkroži besedo “ZA” tisti, ki je za spremembo imena naselja in krajevne skupnosti in besedo “PROTI” tisti, ki ni za spremembo imena naselja in krajevne skupnosti.”

6. člen

Sklep o spremembi imena naselja in krajevne skupnosti se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. R-01/92

Gradišče v Slov. goricah, dne 11. maja 1992.

Predsednik sveta
Krajevne skupnosti Gradišče
Feliks Vogrin, l. r.

LITIJA

1491.

Izvršni svet Skupščine občine Litija je na podlagi 16. člena zakona o geodetski službi (Uradni list SRS, št. 23/76 in 42/86) in 1. člena odloka o cenah geodetskih storitev (Uradni list SRS, št. 41/83) ter 250. člena statuta občine Litija (Uradni list SRS, št. 28/83 in 16/87) na seji dne 4. 6. 1992 sprejel

S K L E P

o valorizaciji cen za geodetske storitve

1. člen

S tem sklepom se valorizirajo cene geodetskih storitev, ki jih za potrebe občanov, podjetij in drugih organizacij in skupnosti ter civilno pravnih oseb opravlja geodetska uprava občine Litija.

2. člen

Za geodetske storitve iz 1. člena tega sklepa se uporabljajo naslednje urne cene:

	SLT
- terensko geodetsko delo	1.317
- pisarniško geodetsko delo	1.229
- risarsko geodetsko delo	865
- figurantsko geodetsko delo	683

3. člen

Izvajanje posameznih storitev veljajo normativi Republiške geodetske uprave. Storitve se obračuna kot celota po ceni, ki velja ob zaključku storitve.

Navedeni ceni se dodajo še materialni stroški in stroški prevoza. V primeru prekinitve ali ustavitve postopka izvajanja storitve plača naročnik storitve vse stroške, ki so nastali do prekinitve ali ustavitve postopka. O stroških se izda račun.

V skladu z zakonom o prometnem davku oziroma tarifo davka od prometa storitev, se za storitve geodetske službe zaračuna 5% prometnega davka.

4. člen

Z uveljavitvijo tega sklepa preneha veljati sklep o valorizaciji cen za geodetske storitve, ki je bil objavljen v Uradnem listu RS, št. 22/92.

5. člen

Ta sklep začne veljati osmi dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 451/27-4/92

Litija, dne 4. junija 1992.

Predsednik
Izvršnega sveta
Skupščine občine Litija
Slavko Rokavec l. r.

LJUBLJANA VIČ-RUDNIK

1492.

Na podlagi 62. člena stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 18/91) je Izvršni svet Skupščine občine Ljubljana Vič-Rudnik na svoji 84. seji dne 27. 5. 1992 sprejel

S K L E P

o povišanju najemnin za najemna stanovanja, katerih lastnik je občina Ljubljana Vič-Rudnik

1. Najemnine za mesec junij za stanovanja, katerih lastnik je občina Ljubljana Vič-Rudnik, se uskladijo z rastjo cen življenjskih potrebščin za mesec maj tako, da znaša povišanje od 1. 6. 1992 dalje 5,6%, kar pomeni 20% zaostajanje za rastjo cen življenjskih potrebščin.

2. Sklep o povišanju najemnin se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 012-2/92-84/6

Ljubljana, dne 26. maja 1992.

Predsednik
Izvršnega sveta
Skupščine občine
Ljubljana Vič-Rudnik
Davor Valentincič, dipl. ek. l. r.

MOZIRJE

1493.

Na podlagi 37. člena zakona o urejanju naselij in drugih posegov v prostor (Uradni list SRS, št. 18/84, 37/85 in 28/86 ter Uradni list RS, št. 26/90), 8. člena sprememb in dopolnitev statuta občine Mozirje (Uradni list SRS, št. 30/80) je Izvršni svet Skupščine občine Mozirje na svoji seji dne 4. 6. 1992 sprejel

S K L E P

o javni razgrnitvi osnutka prostorskih ureditvenih pogojev za območja Zadrecka dolina, zgornji del Zgornjesavinjske doline in spodnji del Zgornjesavinjske doline

1. člen

Izvršni svet Skupščine občine Mozirje ugotavlja, da je osnutek prostorskih ureditvenih pogojev za območja Zadrebka dolina, zgornji del Zgornjesavinjske doline in spodnji del Zgornjesavinjske doline, ki ga je izdelal Zavod za urbanizem Velenje pod št. 1045/92 - PUP v maju 1992, pripravljen v skladu z dolgoročnim planom občine Mozirje, v skladu z družbenim planom občine Mozirje za obdobje 1986-1990 in v skladu s predpisi o urejanju prostora in varstvu okolja, zato odreja njegovo javno razgrnitev.

2. člen

Javna razgrnitev traja 30 dni od objave tega sklepa. Pripombe in predloge na javno razgrnjen osnutek lahko dajo vsi zainteresirani in prizadeti. Javna razgrnitev se izvede v prostorih Zavoda za urbanistično načrtovanje in razvoj občine Mozirje in v prostorih Krajevne skupnosti občine Mozirje.

V času javne razgrnitve organizirajo krajevne skupnosti javno obravnavo.

3. člen

Po poteku javne razgrnitve prouči Zavod za urbanistično načrtovanje in razvoj, vse evidentirane pisne pripombe in predloge in jih nato skupaj z dopolnjenim in po potrebi popravljanim osnutkom predloži Izvršnemu svetu Skupščine občine Mozirje.

4. člen

Ta sklep velja od dneva objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 352-11/92-01
Mozirje, dne 26. maja 1992.

Predsednik
Izvršnega sveta
Skupščine občine Mozirje
Alfred Božič, mag. l. r.

SKUPŠČINA REPUBLIKE SLOVENIJE

1494.

Na podlagi 115. člena ustave Republike Slovenije in 2. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije so zbori Skupščine Republike Slovenije na skupni seji dne 10. junija 1992

razrešili

Janeza Kopača dolžnosti ministra za finance.

Št. 020-05/89-3/35
Ljubljana, dne 10. junija 1992.

Skupščina
Republike Slovenije

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

1495.

Na podlagi 112. člena ustave Republike Slovenije in 2. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije so zbori Skupščine Republike Slovenije na skupni seji dne 10. junija 1992

imenovali

mag. Mitjo Gasparija za ministra za finance.

Št. 020-05/89-3/36
Ljubljana, dne 10. junija 1992.

Skupščina
Republike Slovenije

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

1496.

Na podlagi 2. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije so zbori Skupščine Republike Slovenije na skupni seji dne 10. junija 1992

imenovali

Cirila Baškoviča za namestnika ministra za znanost in tehnologijo.

Št. 020-05/89-3/24
Ljubljana, dne 10. junija 1992.

Skupščina
Republike Slovenije

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

1497.

Na podlagi 2. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije so zbori Skupščine Republike Slovenije na skupni seji dne 10. junija 1992

imenovali

dr. Jureta Mikuža za namestnika ministra za kulturo,
Zorana Pistotnika za namestnika ministra za kulturo.

Št. 020-05/89-3/19
Ljubljana, dne 10. junija 1992.

Skupščina
Republike Slovenije

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

1498.

Na podlagi 2. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije so zbori Skupščine Republike Slovenije na skupni seji dne 10. junija 1992

razrešili

Zorana Bizjaka dolžnosti namestnika ministra za šolstvo in šport.

Št. 020-05/89-3/4
Ljubljana, dne 10. junija 1992.

Skupščina
Republike Slovenije

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

1499.

Na podlagi 2. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije so zbori Skupščine Republike Slovenije na skupni seji dne 10. junija 1992

imenovali

mag. Terezijo Valenčič za namestnico ministra za šolstvo in šport,
dr. Pavla Zgago za namestnika ministra za šolstvo in šport.

Št. 020-05/89-3/4

Ljubljana, dne 10. junija 1992.

**Skupščina
Republike Slovenije**

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

1500.

Na podlagi 2. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije so zbori Skupščine Republike Slovenije na skupni seji dne 10. junija 1992

imenovali

Ivana Jurkoviča za namestnika ministra za trgovino.

Št. 020-05/89-3/22

Ljubljana, dne 10. junija 1992.

**Skupščina
Republike Slovenije**

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

1501.

Na podlagi 130. člena ustave Republike Slovenije in 2. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije so zbori Skupščine Republike Slovenije na skupni seji dne 10. junija 1992

izvolili

Franca Testena za sodnika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije.

Št. 700-04/89-7/14

Ljubljana, dne 10. junija 1992.

**Skupščina
Republike Slovenije**

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

1502.

Na podlagi 130. člena ustave Republike Slovenije in 2. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije so zbori Skupščine Republike Slovenije na skupni seji dne 10. junija 1992

izvolili

Miodraga Dordevića za sodnika Višjega sodišča v Ljubljani.

Št. 700-04/89-1/18

Ljubljana, dne 10. junija 1992.

**Skupščina
Republike Slovenije**

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

1503.

Na podlagi 130. člena ustave Republike Slovenije in 2. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije so zbori Skupščine Republike Slovenije na skupni seji dne 10. junija 1992

izvolili

Borisa Podobnika za sodnika Temeljnega sodišča v Kranju.

Št. 700-04/90-15/2

Ljubljana, dne 10. junija 1992.

**Skupščina
Republike Slovenije**

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

1504.

Na podlagi 2. člena ustavnega zakona za izvedbo ustave Republike Slovenije in 7. člena zakona o Prešernovi nagradi (Uradni list RS, št. 29/91-I) so zbori Skupščine Republike Slovenije na skupni seji dne 10. junija 1992

imenovali

za člane upravnega odbora Prešernovega sklada:
dr. Franceta Bernika, literarnega zgodovinarja, rednega člana Slovenske akademije znanosti in umetnosti,

Leona Engelmana, profesorja glasbe, urednika uredništva za resno glasbo na Radiu Ljubljana,

Andreja Hieniga, pisatelja, dramaturga v pokoju,

Ksenijo Hribar, koreografinjo,

Sama Hubada, dirigenta v pokoju,

dr. Milčka Komelja, umetnostnega zgodovinarja in kritika, izrednega profesorja na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani,

Lojzeta Kovačiča, pisatelja,

Nika Kralja, diplomiranega inženirja arhitekture - oblikovalca, univerzitetnega profesorja,

dr. Jožeta Kušarja, diplomiranega inženirja arhitekture, univerzitetnega profesorja, prorektorja Univerze v Ljubljani,

Mirka Mahniča, slavista, publicista, gledališkega lektorja v pokoju,

Vesno Marinčič, novinarko, filmsko kritičarko,

dr. Janeza Marolta, zgodovinarja, predstojnika oddelka za zgodovino na Pedagoški fakulteti v Mariboru,

Majdo Potokar, gledališko igralko;

Marijana Tršarja, akademskega slikarja in profesorja v pokoju, publicista in kritika,

Franceta Vučur, gledališkega kritika, direktorja
Radia Slovenija.

Št. 610-01/90-5/2
Ljubljana, dne 10. junija 1992.

**Skupščina
Republike Slovenije**

Predsednik
dr. France Bučar l. r.

**REPUBLIŠKI UPRAVNI ORGANI
IN ZAVODI**

1505.

Na podlagi 2. točke 52. člena zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Uradni list SFRJ, št. 43/86) in v zvezi s 4. členom ustavnega zakona za izvedbo temeljne ustavne listine o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I) izdaja minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

ODREDBO

o prepovedi uvoza pošiljk prašičev, izdelkov in surovin, ki izvirajo od prašičev iz Republike Avstrije, Republike Nemčije, Nizozemske ter Češke in Slovaške federacije v Republiko Slovenijo

1. Da bi preprečili vnos klasične prašičje kuge v Republiko Slovenijo, se prepoveduje iz Republike Avstrije – dežel Avstrijske Štajerske, Koroške in Spodnje Avstrije, Republike Nemčije iz dežele Rheinland – Pfalz, Nizozemske ter Češke in Slovaške federacije uvoz naslednjih pošiljk:

- 1) domačih prašičev;
- 2) divjih prašičev;
- 3) svežega in zmrznjenega mesa domačih in divjih prašičev;
- 4) izdelkov iz prašičjega mesa, razen tistih, ki so bili toplotno obdelani, oziroma izvirajo iz registriranih klavnic, pod pogojem, da so omenjene klavnice na območju občin, kjer ni klasične prašičje kuge.

2. Meso in proizvodi iz mesa, ki izvirajo od prašičev, ki jih občani prenašajo oziroma prevažajo čez državno mejo, se morajo občanom odvzeti in neškodljivo odstraniti.

3. Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 323/03-907/92-2
Ljubljana, dne 10. junija 1992.

Minister
za kmetijstvo, gozdarstvo
in prehrano
mag. Jože Protner l. r.

BANKA SLOVENIJE

1506.

Na podlagi 6. točke 25. člena, drugega odstavka 30. člena in drugega odstavka 20. člena zakona o Banki Slovenije (Uradni list RS, št. 1/91-I) izdaja Svet Banke Slovenije

**SKLEP
o dajanju lombardnih kreditov**

1. Banka Slovenije daje bankam kratkoročne kredite z vračilnim rokom do treh mesecev na podlagi zastave blagajniških zapisov Banke Slovenije v tujem denarju (v nadaljevanju: lombardni krediti).

2. Lombardne kredite daje Banka Slovenije bankam do okvirnega zneska, ki je v skladu s tekočimi denarnimi gibanji in z vračilnim rokom največ do treh mesecev.

3. Znesek lombardnega kredita, ki ga banka črpa pri Banki Slovenije lahko znaša najmanj 10% in največ 50% zneska zastavljenih blagajniških zapisov v tujem denarju.

4. Obrestna mera za črpani lombardni kredit znaša 2% mesečno. Obresti se obračunavajo in zaračunavajo na način določen s sklepom o obračunavanju, zaračunavanju in plačevanju obresti (Uradni list RS, št. 21/91).

5. Sklep o posredovanju na denarnem trgu z lombardnim kreditom izda guverner Banke Slovenije, ki v ponudbi natančneje določi pogoje, zlasti obliko posredovanja, rok, znesek, možen odstotek pokritja zastavljenih blagajniških zapisov v tujem denarju s kreditom in druge pogoje za črpanje lombardnega kredita.

Natančnejši pogoji za črpanje lombardnega kredita, ki jih s sklepom iz prvega odstavka te točke določi guverner, se s ponudbo posredujejo vsem bankam.

6. Banka Slovenije da banki v črpanje lombardni kredit ob sočasni zastavi blagajniških zapisov Banke Slovenije v tujem denarju za ves čas črpanja lombardnega kredita. Banka zadrži zastavljene blagajniške zapise v svojem depozitu oziroma na ustreznem računu, dokler črpa kredit, Banki Slovenije pa redno pošilja podatke o stanju blagajniških zapisov, ki jih je zastavila.

7. Banka lahko ponudi v zastavo vse blagajniške zapise Banke Slovenije v tujem denarju, katerih lastnik je in jih ima na ustreznem računu oziroma portfelju. Blagajniške zapise, ki jih je zastavila za lombardni kredit lahko sočasno vsteva tudi v izpolnitev deviznega minimuma.

Če banka med črpanjem lombardnega kredita ne izpolnjuje predpisanega deviznega minimuma, mora odplačati delno ali v celoti, odvisno od primanjkljaja, lombardni kredit isti dan, ko ne izpolni deviznega minimuma.

8. Ta sklep začne veljati z dnem objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. DP-19/92
Ljubljana, dne 11. junija 1992.

Predsednik
Sveta Banke Slovenije
Guverner
dr. France Arhar l. r.

VSEBINA

	Stran
SKUPŠČINA REPUBLIKE SLOVENIJE	
1494. Akt o razrešitvi dolžnosti ministra za finance	2089
1495. Akt o imenovanju ministra za finance	2089
1496. Akt o imenovanju namestnika ministra za znanost in tehnologijo	2089
1497. Akt o imenovanju namestnikov ministra za kulturo	2089
1498. Akt o razrešitvi namestnika ministra za šolstvo in šport	2089
1499. Akt o imenovanju namestnikov ministra za šolstvo in šport	2090
1500. Akt o imenovanju namestnika ministra za trgovino	2090

1501. Akt o izvolitvi sodnika Vrhovnega sodišča Republike Slovenije	Stran 2090	USTAVNO SODIŠČE REPUBLIKE SLOVENIJE	Stran
1502. Akt o izvolitvi sodnika Višjega sodišča v Ljubljani	2090	1484. Odločba o razveljavitvi petega in šestega odstavka 7. člena zakona o delovnih razmerjih	2079
1503. Akt o izvolitvi sodnika Temeljnega sodišča v Kranju	2090	BANKA SLOVENIJE	
1504. Akt o imenovanju članov upravnega odbora Prešernovega sklada	2090	1506. Sklep o dajanju lombardnih kreditov	2091
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE		ORGANI IN ORGANIZACIJE V OBČINI	
1479. Odlok o zneskih carine in drugih uvoznih davščin ter obresti, ki se ne zaračunavajo z naknadno odločbo in za katere se ne opravi prisilna izterjava	2061	1485. Odlok o ustanovitvi javnih zavodov na področju vzgoje in izobraževanja ter vzgoje in varstva predšolskih otrok v občini Jesenice	2081
1480. Odlok o višini pristojbin za kritje stroškov ugotavljanja zdravstvene neoporečnosti živil in predmetov splošne rabe, ki se uvozijo in o načinu njihovega plačila	2061	1486. Sklep o soglasju k statutu javnega zavoda Muzej Jesenice	2085
1481. Odlok o prenehanju uporabe nekaterih predpisov s področja računovodstva za sredstva za razvoj splošne ljudske obrambe	2062	1487. Odločba o izgradnji javne poti (Jesenice)	2085
REPUBLIŠKI UPRAVNI ORGANI IN ZAVODI		1488. Odlok o zaključnem računu proračuna občine Kočevje za leto 1991	2085
1482. Pravilnik o sprememah in dopolnitvah pravilnika o uporabi zakona o prometnem davku	2062	1489. Odlok o spremembah in dopolnitvah odloka o ustanovitvi, nalogah, sestavi in številu članov delovnih teles občinske skupščine (Kočevje)	2087
1483. Pravilnik o varstvu pri delu pred nevarnostjo električnega toka	2065	1490. Sklep o razpisu referendumu o preimenovanju naselja in Krajevne skupnosti Gradišče v Slov. goricah v naselje in Krajevno skupnost Sveta Trojica v Slovenskih Goricah	2087
1505. Odredba o prepovedi uvoza pošiljk prašičev, izdelkov in surovin, ki izvirajo od prašičev iz Republike Avstrije, Republike Nemčije, Nizozemske ter Češke in Slovaške federacije v Republiko Slovenijo	2091	1491. Sklep o valorizaciji cen za geodetske storitve (Litija)	2088
		1492. Sklep o povišanju najemnin za najemna stanovanja, katerih lastnik je občina Ljubljana Vič-Rudnik	2088
		1493. Sklep o javni razgrnitvi osnutka prostorskih ureditvenih pogojev za območja: Zadrecka dolina, zgornji del Zgornjesavinjske doline in spodnji del Zgornjesavinjske doline (Mozirje)	2088

Dr. Bogomir Sajovic: OSNOVE CIVILNEGA PRAVA - STVARNO PRAVO I (1992)

To je temeljno delo o lastninskih razmerjih oziroma lastninski pravici, ki smo ga že dolgo pričakovali. To je prvi del stvarnega prava, ki obsega najprej splošne nauke o lastninskih in stvarnopravnih razmerjih (temeljne opredelitve in nekatere značilnosti stvarnopravnih razmerij, prenosni posli, učinki narave lastninske pravice, posest, splošno o pojavnostih lastninske pravice), v drugem poglavju pa obširno razpravlja o pridobitvi in izgubi lastninske pravice (pridobitev od lastnika, o izročitvi in načinih pridobitve). Tretji del je posvečen pravicam na premičninah in pravicah (zastavna pravica na stvareh in na pravicah) in zadnji, četrti del, po lastninski pravici na nepremičninah (lastninska pravica na zemljišču, poočitev lastninske pravice na nepremičninah - zemljiška knjiga, pravno-poslovni temelji vpisov, vknjižbe in predznambe ter o varstvu dobre vere pri nepremičnih poslih).

Iz vsebinske zasnove lahko ugotovimo, da je prvo tovrstno delo, v katerem avtor opredeljuje stvarnopravna lastninskopravna razmerja, ki se oblikujejo po transformacijah družbene lastnine.

Cena 850 SLT

(10141)